

Saimaan ammattikorkeakoulu
Liiketalous Lappeenranta
Liiketalouden koulutus
Laskentatoimi

Sanna Juurijoki

Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneiden laskentatoimen tradenomien työllistyminen

Opinnäytetyö 2017

Tiivistelmä

Sanna Juurijoki

Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneiden laskentatoimen tradenomien työllistyminen, 68 sivua, 3 liitettä

Saimaan ammattikorkeakoulu

Liiketalous Lappeenranta

Liiketalouden koulutus

Laskentatoimi

Opinnäytetyö 2017

Ohjaaja: yliopettaja Heikki Sintonen, Saimaan ammattikorkeakoulu

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneiden laskentatoimen tradenomien työllistymistä sekä harjoitteluiden ja opinnäytetyön vaikutusta työllistymiseen.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa käsiteltiin ammattikorkeakouluopetusta sekä talous- ja työllisyystilannetta viimeisen kuuden vuoden ajalta. Opinnäytetyön osana tehtiin kysely, johon kutsuttiin vuoden 2011 ja vuoden 2016 kesäkuun välisenä aikana Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneet laskentatoimen tradenomit. Kysely lähetettiin 56 tradenomille, ja siihen saatiin 26 vastausta. Kyselyn tuloksia verrattiin aikaisemmista tutkimuksista saatuihin tuloksiin. Opinnäytetyön empiriaosuuteen valittiin kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä.

Kyselyn perusteella laskentatoimen tradenomit ovat työllistyneet hyvin omalle alalleen. Kyselyyn vastanneista 77 % oli kesäkuussa 2016 työssä. Työtehtävät vastasivat hyvin koulutusta. Työharjoittelulla on ollut merkitystä työllistymiseen, mutta opinnäytetyöllä vain vähän.

Asiasanat: tradenomien työllistyminen, ammattikorkeakoulutus, laskentatoimen tradenomi

Abstract

Sanna Juurijoki

Employment situation of the BBAs in Accounting graduated from Saimaa University of Applied Sciences, 68 Pages, 3 Appendices

Saimaa University of Applied Sciences

Faculty of Business Administration Lappeenranta

Degree Programme in Business Administration

Specialisation in Accounting

Bachelor's Thesis 2017

Instructor(s): Mr Heikki Sintonen, Principal Lecturer, Saimaa University of Applied Sciences

The purpose of the research was to find out to what extent the Bachelors of Business Administration (BBAs) have been employed. The focus was on the BBAs specialized in accounting and graduated from Saimaa University of Applied Sciences. Another purpose was to find out if internships and the Bachelor's Thesis have contributed employment.

The theoretical part deals with the studies at the University of Applied Sciences and the economic situation during the past six years. Information was gathered mainly from literature and the Internet. An inquiry was made as a part of this study and sent to the BBAs who graduated between the years 2011 and 2016. The questionnaire was sent to 54 graduates and 26 answers were received. The collected data was compared to previous studies on the same subject.

The results of this study show that these BBAs have employed mainly in their trade, even though the situation is not as favourable as in the earlier years. Internships have a positive effect on employment, but Bachelor's Thesis effects less.

Keywords: employment, BBA in Accounting

Sisällys

1	Johdanto.....	5
2	Tutkimusasetelma.....	5
2.1	Tutkimustavoite ja rajaukset	6
2.2	Tutkimuskysymykset.....	7
2.3	Tutkimusmenetelmä.....	7
3	Liiketalouden opetus ammattikorkeakouluissa.....	9
3.1	Ammattikorkeakouluopetus.....	9
3.2	Saimaan ammattikorkeakoulu.....	13
3.3	Liiketalouden opetus Saimaan ammattikorkeakoulussa	14
3.4	Työharjoittelu	15
3.5	Opinnäytetyö.....	17
4	Tradenomien työllistyminen	18
4.1	Keskeisiä käsitteitä	18
4.2	Talous- ja työllisyystilanteen kehitys 2010 – 2016	19
4.3	Tradenomien työllisyys	21
5	Aikaisemmat tutkimukset	24
6	Kyselytutkimuksen kulku ja tulokset.....	26
6.1	Tutkimuksen toteutus.....	26
6.2	Osallistuneiden taustatiedot.....	29
6.3	Työharjoittelu	30
6.4	Opinnäytetyö.....	34
6.5	Tilanne valmistumisen jälkeen	35
6.6	Tilanne kyselyn tekohetkellä	42
7	Yhteenveto.....	48
	Kuviot.....	53
	Taulukot.....	53
	Lähteet.....	54

Liitteet

Liite 1	Saate
Liite 2	Muistutusviestit
Liite 3	Kyselylomake

1 Johdanto

Maailman ja Suomen talouden kasvu on ollut viime vuosina heikkoa, ja Suomen työttömyysaste on pysytellyt noin yhdeksässä prosentissa. Ammattikorkeakoulusta valmistuneiden työttömyysprosentti on jopa hieman korkeampi. Korkeakoulutettujen työttömyys on kasvanut, mikä koskee erityisesti insinöörejä ja tradenomeja, joista jälkimmäiset työllistyvät lisäksi usein koulutusta vastaamattomiin tehtäviin. Kaakkois-Suomessa työttömien osuus työllisistä on koko maan tilanteeseen verrattuna suurempi.

Tämän opinnäytetyön aiheena on Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneiden laskentatoimen tradenomien työllistyminen. Aiheesta on aiempaakin tutkimusta, mutta erona edelliseen vuonna 2010 tehtyyn tutkimukseen tässä opinnäytetyössä ollaan kiinnostuneita myös työharjoittelun ja opinnäytetyön vaikutuksesta työllistymiseen. Opinnäytetyön tulokset auttavat erityisesti tradenomiopintoja suunnittelevia.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa käsitellään ammattikorkeakouluopetusta yleisesti ja Saimaan ammattikorkeakoulun osalta sekä talous- ja työllisyystilannetta yleisesti, alueellisesti ja tradenomien osalta. Opinnäytetyön osana tehdään verkkokysely, jolla kartoitetaan tradenomien työllistymistä ja siihen vaikuttavia tekijöitä viimeisen noin viiden vuoden ajalta. Opinnäytetyön empiriaosassa käydään läpi kyselystä saatuja tuloksia ja verrataan niitä aiemmista tutkimuksista saatuihin tuloksiin.

2 Tutkimusasetelma

Opinnäytetyö tutkii Saimaan ammattikorkeakoulusta (myöhemmin myös Saimia) valmistuneiden laskentatoimen tradenomien työllistymistä. Tutkimuksessa halutaan painottaa harjoitteluiden ja opinnäytetyön vaikutusta valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen. Tutkimuksen aiheen valintaan vaikuttaa tutkijan oma mielenkiinto aiheeseen, mutta myös se, että tuoretta tutkimusta juuri Saimaan ammattikorkeakoulun osalta ei ole. Vuonna 2010 Hanna-Mari Meuronen on tutkinut

opinnäytetyössään laskentatoimen tradenomien työllistymistä ja heidän tyytyväisyyttään työhönsä. Tutkimuksesta on jo aikaa, joten uusi tutkimus tradenomien työllistymisestä on kiinnostava. Tässä tutkimuksessa halutaankin tehdä vertailua Meurosen saamiin tuloksiin, ainakin työllistymisen sekä työn ja koulutuksen vastaavuuden osalta. Meuronen ei ole tutkinut lainkaan työharjoittelujen ja opinnäytetyön osuutta työllistymiseen. Tämän opinnäytetyön tuloksista voi olla apua sekä Saimaan ammattikorkeakoulun laskentatoimen opiskelijoille ja opinnoista valmistuville että Saimaan ammattikorkeakoulun henkilökunnalle opiskelijoiden ohjauksessa.

2.1 Tutkimustavoite ja rajaukset

Opinnäytetyön tavoitteena on tutkia miten Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneet laskentatoimen tradenomit ovat työllistyneet, ja erityisesti miten koulutukseen kuuluvat työharjoittelut sekä opinnäytetyö ovat vaikuttaneet tähän. Tutkimusongelmaksi määritellään Saimaan ammattikorkeakoulun laskentatoimen tradenomien työllistymiseen vaikuttavat tekijät.

Tutkimuksen kohde rajataan Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneisiin laskentatoimen tradenomeihin, ja tämän tutkimuksen kohderyhmäksi vuodesta 2011 vuoden 2016 kesäkuuhun mennessä valmistuneet tradenomit. Tämä rajaus perustuu toisaalta opinnäytetyön tekijän omaan kiinnostukseen juuri tästä ammattikorkeakoulusta valmistuneiden tämän alan tradenomien tilanteeseen, toisaalta aikarajauksella pyritään tavoittamaan tarpeeksi laaja vastaajajoukko opinnäytetyön osana tehtävää kyselyä varten. Tutkimuksen kannalta on kiinnostavaa mikä Saimiasta valmistuneiden laskentatoimen tradenomien työllisyystilanne on nimenomaan tällä hetkellä, ja verrattuna vuoden 2010 Meurosen tutkimushetkeen. Saimaan ammattikorkeakoulussa on vuosina 2011–2014 aloittanut yhteensä noin 600 opiskelijaa yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla nuorten koulutuksessa (opetushallinnon tilastopalvelu 2016a). Opetusta järjestetään suomeksi liiketalouden ja englanniksi IB:n koulutusohjelmassa. Suomenkielisessä koulutuksessa voi suuntautua laskentatoimeen, markkinointiin tai juridiikkaan. Noin kolmannes opiskelijoista on suuntautunut laskentatoimeen, koska vuosittain aloittaneista kolmannes valitsee laskentatoimen suuntautumisvaihtoehtokseen ja laskentatoimi on lisäksi monimuoto-opintojen suuntaus joka kolmas

vuosi. Rajaus vain laskentatoimen suuntautumisvaihtoehtoon tehdään markkinoinnin koulutuksen erilaisuuden ja IB:n opetuskielen vuoksi. Juridiikka rajataan tutkimuksen ulkopuolelle opinnäytetyöntekijän kiinnostuksen kohdistuessa nimenomaan laskentatoimeen. Tutkimuksessa ovat mukana tradenomit, jotka ovat suorittaneet päivä- tai monimuoto-opinnot laskentatoimen suuntautumisvaihtoehtossa.

2.2 Tutkimuskysymykset

Pääkysymys tutkimuksessa on

1. Miten Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneet laskentatoimen tradenomit työllistyvät?

Alakysymykset ovat

- a. Onko opinnäytetyön aiheella tai toimeksiannolla vaikutusta valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen?
- b. Onko työharjoittelupaikoilla vaikutusta valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen?

2.3 Tutkimusmenetelmä

Tutkimuksessa käytetään kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää, joka on aiheen kannalta soveltuvin. Määrällisessä tutkimuksessa selvitetään eri asioiden riippuvuuksia, lukumääriin perustuvien tietojen avulla (Heikkilä 2005, 16). Tarkoituksena on saada tietoa, jota voidaan yleistää. Koska aiheeseen liittyvää tietoa ei ole suoraan saatavilla, tutkimusaineisto kerätään kyselytutkimuksella, joka toteutetaan kesän 2016 aikana. Kysely tehdään Webropol-sovelluksella ja linkki siihen lähetetään sähköpostitse vuodesta 2011 vuoden 2016 kesäkuuhun mennessä Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneille laskentatoimen tradenomeille. Kyselystä pyritään tekemään suhteellisen lyhyt ja helposti vastattava, jotta vastauksia saataisiin mahdollisimman paljon. Vastaamiseen kannustetaan ja katoa pyritään pienentämään myös pienellä vastaajien kesken arvottavalla palkinnolla. Kysely toteutetaan Webropol-sovelluksella. Vastauksien saavuttua ne tallennetaan IBM SPSS Statistics-ohjelmaan, jonka avulla niitä myös analysoidaan.

Tutkimuksen luotettavuuteen pyritään vaikuttamaan kysymysten asettelulla ja kohderyhmän valinnalla. Tutkimuksen luotettavuutta parantaa se, että kysely toteutetaan verkossa, jolloin tutkija ei pääse vaikuttamaan vastaajiin kuten haastattelussa. Jotta vastauksia saataisiin mahdollisimman paljon, myös kyselystä muistuttaminen on tärkeää. Saimaan ammattikorkeakoulu kerää valmistuvilta tradenomeilta yhteystiedot. Tradenomien sähköpostiosoitteet ovat kuitenkin saattaneet muuttua sitten valmistumisen, mikä voi vaikuttaa odotettua pienempänä vastausprosenttina. Tähän pyritään vaikuttamaan valitsemalla kyselyn kohteeksi viimeisen viiden vuoden aikana valmistuneet, joiden sähköpostiosoite ei ole yhtä todennäköisesti muuttunut kuin aiemmin valmistuneiden. Myös kesä kyselyn ajankohtana saattaa vaikuttaa laskevasti vastausprosenttiin, mutta tähän pyritään vaikuttamaan lähettämällä kysely ennen suosituinta lomakautta.

Kyselyyn sisältyvillä kysymyksillä pyritään kartoittamaan niin tämän tutkimuksen kannalta mielenkiintoisia opinnäytetyön ja työharjoitteluiden suhteita työllistymiseen, kuin tekemään vertailua Meurosen tutkimukseen vuodelta 2010. Tutkimuksen osalta on kiinnostavaa opinnäytetyön aihealue, onko opinnäytetyö tehty toimeksiannosta, ja onko se johtanut työllistymiseen samaan paikkaan. Kyselyssä kartoitetaan myös, mitkä tekijät ohjasivat harjoittelupaikkojen valinnassa, ovatko työharjoittelut olleet väylänä työllistymiseen tai onko tradenomi työllistynyt samankaltaisiin tehtäviin heti valmistuttuaan. Tutkimuksessa halutaan tarkastella myös minne tradenomi maantieteellisesti työllistyy; onko Lappeenrannalla ympäristöineen tarjota työtä tradenomeille. Lisäksi halutaan selvittää kuinka iso osuus tradenomeista työllistää itsensä yrittäjinä.

Kyselyn populaatio eli perusjoukko on Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneet laskentatoimen tradenomit. Otoksena ovat vuodesta 2011 vuoden 2016 kesäkuuhun mennessä valmistuneet tradenomit. Havaintoyksikkö, eli tutkimuksen kohde, on yksi Saimiasta valmistunut tradenomi.

Työn teoriaosaan tietoa hankitaan verkkolähteistä ja kirjallisuudesta, pääasiassa tilastokeskuksen laatimista tilastoista, aiemmista aiheita koskevista tutkimuksista sekä ammattikorkeakoulua koskevista laeista ja asetuksista. Tietoa hankitaan myös Saimaan ammattikorkeakoululta itseltään.

Tässä opinnäytetyössä käsitellään seuraavaksi ammattikorkeakouluopetusta yleisesti sekä Saimaan ammattikorkeakoulun osalta erityisesti tradenomitutkinnon kannalta, tradenomin profiilia, yleistä talous- ja työllisyystilannetta Suomessa ja tradenomien työllistymiseen liittyviä aiempia tutkimuksia. Tämän jälkeen opinnäytetyössä käydään läpi empiriaosa, eli työn osana tehty kysely, jonka jälkeen tehdään yhteenveto työstä.

3 Liiketalouden opetus ammattikorkeakouluissa

Tässä luvussa käydään läpi ammattikorkeakouluopetusta sekä liiketalouden opetusta erityisesti Saimaan ammattikorkeakoulun osalta. Näin tehdään, koska tämän opinnäytetyön osana tehtävä kysely keskittyy nimenomaan Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneisiin laskentatoimen tradenomeihin.

Työharjoittelu ja opinnäytetyö ovat osa ammattikorkeakouluopintoja. Myös niille on omat alaotsikkonsa tässä luvussa.

3.1 Ammattikorkeakouluopetus

Korkeakouluopintoja voi suorittaa yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa. Suomessa onkin käytössä niin sanottu duaalimalli, jossa molemmilla korkeakouluilla on oma tehtävänsä; ammattikorkeakoulut luotiin käytännönläheisempään työelämälähtöiseen opetukseen, kun taas yliopistot keskittyvät enemmän tieteelliseen tutkimukseen ja korkeimpaan opetukseen. Opetushallinnon tilastopalvelusta käy ilmi, että vuosittain ammattikorkeakouluissa aloittaa noin 30 000 alemman korkeakoulututkinnon opiskelijaa, kun taas yliopistoissa vastaava luku on noin 15 000. Tilastopalvelun mukaan vuosittain noin 23 000 opiskelijaa suorittaa alemman ammattikorkeakoulututkinnon, ja yliopiston alemman korkeakoulututkinnon yli 13 000 opiskelijaa. Lisäksi yliopiston ylemmän korkeakoulututkinnon suorittavia on vuosittain suurin piirtein saman verran kuin alemman tutkinnon suorittaneita. Vuonna 2015 ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suoritti 2366 opiskelijaa, mikä on yli tuhat tutkintoa enemmän kuin vuonna 2010; ylemmän tutkinnon suorittaneiden määrä on siis ollut kasvussa. (Opetushallinnon tilastopalvelu 2016a.)

Ammattikorkeakoululaki (932/2014) määrittelee ammattikorkeakoulun tehtävän:

Ammattikorkeakoulun tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimukseen sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin ja tukea opiskelijan ammatillista kasvua.

Ammattikorkeakoulun tehtävänä on lisäksi harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä edistävää ja alueen elinkeinorakennetta uudistavaa soveltavaa tutkimustoimintaa, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä taiteellista toimintaa. Tehtäviään hoitaessaan ammattikorkeakoulun tulee edistää elinikäistä oppimista.

Ensimmäiset ammattikorkeakoulut luotiin väliaikaisina ammattikorkeakouluina ammattikorkeakokeilussa vuonna 1991 säädetyin lain nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeilusta (391/22.2.1991) nojalla. Opetuksen järjestäjinä olivat opistoasteen tai ammatillisen korkea-asteen oppilaitokset. Laki määritteli tämän yleisen säännöksen lisäksi väliaikaisten ammattikorkeakoulujen hallinnosta, opetuksen sisällön määrittämisestä ja tutkintojen pituudesta. Ensimmäiset vakinaiset ammattikorkeakoulut aloittivat 1996 (Öhman 2009). Tämän jälkeen useat ammattikorkeakoulut ovat yhdistyneet, ja tällä hetkellä ammattikorkeakouluja on toiminnassa 25, joista 23 on osakeyhtiömuotoisia (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017b).

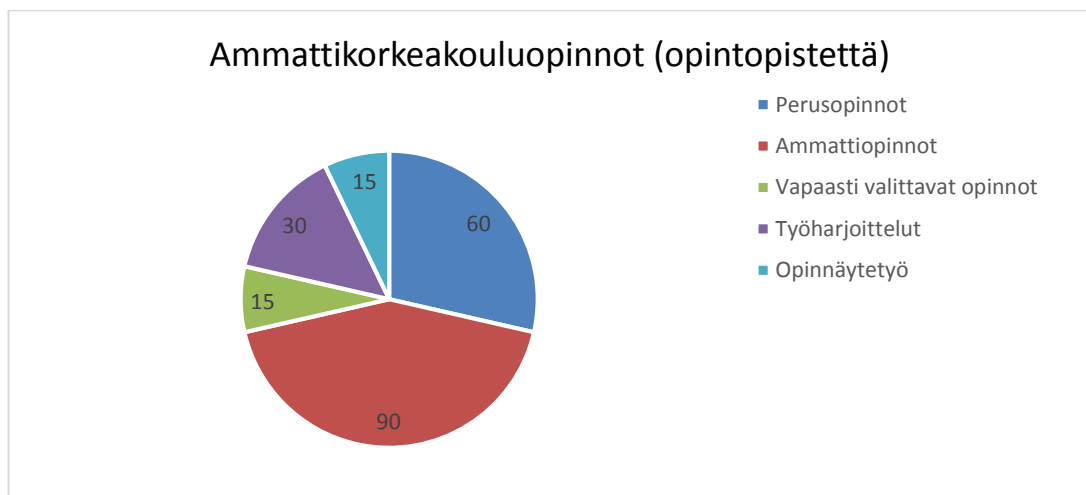
Ammattikorkeakouluopintojen tavoitteet määritellään Valtioneuvoston asetuksessa ammattikorkeakouluista (1129/2014):

Ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tavoitteena on, että tutkinnon suorittaneella on:

- 1) laaja-alaiset käytännölliset perustiedot ja -taidot sekä teoreettiset perusteet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijatehtävissä;*
- 2) valmiudet seurata ja edistää oman ammattialansa kehittymistä;*
- 3) edellytykset oman ammattitaidon kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen;*
- 4) riittävä viestintä- ja kielitaito oman alansa tehtäviin sekä kansainväliseen toimintaan ja yhteistyöhön.*

Tutkinnot ovat laajuudeltaan 210–270 opintopistettä. Yksi opintopiste (op) vastaa noin 27 opiskelijan työtuntia. Opintoihin kuuluu perusopintoja, ammattiopintoja, vapaasti valittavia opintoja, harjoittelu sekä opinnäytetyö. Kuviossa 1 on havainnollistettu näiden jakaumaa. Pohjakoulutukseksi vaaditaan lukion tai ammatillisen

perustutkinnon suorittamista. Ammattikorkeakouluihin haetaan keväisin ja syksyisin korkeakoulujen yhteishaussa. Lisäksi ammattikorkeakouluissa voi suorittaa ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon, joiden laajuus on 60–90 opintopistettä. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon voi hakea, jos korkeakoulututkinnon lisäksi hakijalla on kolme vuotta alan työkokemusta tutkinnon suorittamisen jälkeen. Tutkinnon suorittamisen lisäksi ammattikorkeakouluissa voi suorittaa avoimia ammattikorkeakouluopintoja, täydennyskoulutusta, erikoistumiskoulutusta sekä ammatillisen opettajakoulutuksen. Alemman ammattikorkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen voi hakea myös suoraan yliopistojen alan maisteriopintoihin. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016b; Opintopolku 2016a.)

Kuvio 1. Alemman ammattikorkeakoulututkinnon rakenne (Opintopolku 2016b.)

Ammattikorkeakouluissa voi opiskella kahdeksalla alalla, joista tradenomiksi yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla sekä luonnontieteiden alalla. Luonnontieteiden alalla järjestetään tietojenkäsittelykoulutusta. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla järjestetään opetusta viidellä eri osa-alueella: liiketaloudessa, liiketoiminnan logistiikassa, johdon assistenttityössä ja kielissä, kirjasto- ja tietopalvelualalla sekä turvallisuusalalla. Tradenomitutkinto on laajuudeltaan 210 opintopistettä, eli se on alempi korkeakoulututkinto. Tutkinnon suorittaneiden englanninkielinen nimike on Bachelor of Business Administration (BBA). (Opintopolku 2016a.)

Tradenomiliiton mukaan tradenomit työskentelevät tyypillisimmin markkinoinnin, talous- ja henkilöstöhallinnon, viestinnän, tietojenkäsittelyn sekä kansainvälisen

kaupan tehtävissä. Koulutus antaa valmiudet työllistyä asiantuntija- ja esimies-tehtäviin kansainvälisiin liiketoimintaympäristöihin ja yrittäjäksi. (Tradenomiliitto TRAL 2015.)

Opetushallinnon tilastopalvelun mukaan yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla aloittaa vuosittain noin 6 500 uutta opiskelijaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Vuosittain valmistuvia on viime vuosina ollut keskimäärin vajaa 5 000. (Opetushallinnon tilastopalvelu 2016a.)

Vuosina 2011–2014 tehtiin ammattikorkeakoulu-uudistus, jonka osana perusrahoitus siirrettiin valtiolle, ja ammattikorkeakouluista tuli itsenäisiä oikeushenkilöitä (osakeyhtiöitä). Valtion talousarvio määrittelee vuosittain ammattikorkeakoulujen rahoituksen. Kuviossa 2 on ammattikorkeakoulujen rahoitusmallikaavio, josta näkee mistä eri osa-alueista ammattikorkeakoulujen perusrahoitus koostuu. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016a.)

	Aluevaikuttavuus ja työelämäyhteistyö	Laatu ja kansainvälisyys	
Koulutus 79 %	Suoritetut ammattikorkeakoulututkinnot 40 %		Toiminnan laajuus
	55 op suorittaneiden määrä 23 %		
	Valmistuneet työlliset 4 %		
	Avoim amk ja muut tutkintojen osat, erikoistumiskoulutus ja maahanmuuttajien valmentava koulutus 5 %	Opiskelijapalaute 3 %	
	Ammatillisessa opettajakoulutuksessa suoritettavat opinnot 2 %	Kansainvälinen opiskelija- ja harjoittelijaliikkuvuus 2 %	
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta 15 %	Ulkopuolinen tk-toiminnan rahoitus 8 %		
	Suoritetut ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot 4 %		
	Julkaisut, taiteellinen toiminta, audiovisuaaliset aineistot ja tieto- ja viestintätekniset ohjelmat 2 %	Henkilöstön kansainvälinen liikkuvuus 1 %	
Muut koulutus- ja tutkimus- ja kehityspoliittiset tavoitteet 6 %	Ammattikorkeakoulujen strateginen rahoitus 5 %		
	Alakohtainen rahoitus 1 %		

Kuvio 2. Ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli 2017 (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017a)

Rahoitusmallin mukaisesti muun muassa opiskelijoiden opintosuoritusten määrillä sekä valmistuneilla ja valmistuneiden työllistymisellä on oma roolinsa rahoituksessa. Tämänkin vuoksi on ammattikorkeakoulun etu, että opiskelijat valmistuvat ja työllistyvät valmistuttuaan.

3.2 Saimaan ammattikorkeakoulu

Saimaan ammattikorkeakoulu Oy on toiminut vuoden 2009 alusta, jolloin ammattikorkeakoulutoiminta siirrettiin osakeyhtiölle. Tällöin vaihtui myös koulun nimi, joka aikaisemmin oli Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulu. Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulu sai väliaikaisen ammattikorkeakoulun kokeiluluvan vuonna 1991, ja opetus alkoi syksyllä 1992. Ammattikorkeakoulu vakinaistettiin syksyllä 1999. Saimaan ammattikorkeakoulu Oy:n omistavat Etelä-Karjalan yhdeksän kuntaa yhdessä Lappeenrannan teknillisen yliopiston kanssa. Saimaan ammattikorkeakoulussa voi opiskella tekniikan, sosiaali- ja terveystieteiden, liiketalouden, hotelli- ja ravintola-alan sekä kuvataiteen aloilla. Opetusta järjestetään Lappeenrannassa ja Imatralla, yhteensä yli 3000 opiskelijalle. Lappeenrannan yksikkö sijaitsee Lappeenrannan teknillisen yliopiston kanssa yhteisellä kampuksella, jossa myös liiketalouden opetus järjestetään. Saimaan ammattikorkeakoulu haluaa painottaa kansainvälisyyttä ja Venäjään liittyvää osaamista, ja opetusta järjestetäänkin myös englanniksi. Saimaan ammattikorkeakoulu Oy:n toimitusjohtajana ja rehtorina toimii Anneli Pirttilä. Vuonna 2016 Saimaan ammattikorkeakoulussa suoritettiin 599 ammattikorkeakoulututkintoa, joista 51 oli ylemmän ammattikorkeakoulun tutkintoja. (Eklund, Hyrkkänen & Orelma 2000, 6-7; Saimaan ammattikorkeakoulu a, b, 2017.)

Saimaan ammattikorkeakoulu ja Lappeenrannan teknillinen yliopisto tulevat muodostamaan vuoden 2017 aikana LUT-konsernin, jonka osana Saimaan ammattikorkeakoulu Oy toimii. Keväällä 2017 myös Lahden ammattikorkeakoulun siirtymisestä osaksi konsernia on tehty päätöksiä. Lahden ammattikorkeakoulu Oy:n suurin omistaja Lahden kaupunki (omistusosuus 69,05 %) on jo hyväksynyt järjestelyn maaliskuussa 2017. Ammattikorkeakouluista tulee Lappeenrannan teknillisen yliopiston tytäryhtiöitä. Uudessa LUT-konsernissa voi suorittaa entiseen tapaan ammattikorkeakoulu- ja yliopistotutkintoja. Uudella konsernirakenteella on siis ennen kaikkea hallinnollinen vaikutus, ja sen avulla pyritään syventämään

yhteistyötä entisestään. Yliopistolla ja Saimaan ammattikorkeakoululla on vuonna 2016 jo yhteinen kirjasto, kampusravintoloita ja vuoden 2017 alusta kielikeskus. (Lappeenrannan teknillinen yliopisto LUT 2016, 2017; Saimaan ammattikorkeakoulu 2016; Lahden ammattikorkeakoulu 2017, YLE 2017.)

3.3 Liiketalouden opetus Saimaan ammattikorkeakoulussa

Liiketalouden opintoja voi Saimaan ammattikorkeakoulussa opiskella sekä suomeksi että englanniksi. Englanninkielisessä koulutuksessa suuntaudutaan kansainväliseen kauppaan. Suomenkielisessä koulutuksessa suuntautumisvaihtoehdot ovat laskentatoimi, markkinointi ja juridiikka. Kaikkia suuntautumisvaihtoehtoja järjestetään päiväopetuksena, monimuoto-opetuksena puolestaan vain suomenkielisten suuntautumisvaihtoehtojen koulutuksia. Monimuoto-opetus on aikuisopiskelijoille suunnattua iltaopetusta.

Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla Saimaan ammattikorkeakoulussa aloittaa vuosittain noin 150 opiskelijaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Tästä reilu kymmenesosa on monimuoto-opiskelijoita, ja noin viidennes englanninkielisen koulutusohjelman opiskelijoita. Viime vuosina keskimääräinen keskeyttämisprosentti on ollut noin 1,5 %. Samalta alalta valmistuvia on vuosittain ollut noin 120. Vuonna 2015 Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistui 31 laskentatoimen tradenomia, heistä 77 % oli naisia. Valmistuneiden ikäjakauma oli 23–48 vuotta, mediaani-ikä 26 vuotta. (Opetushallinnon tilastopalvelu 2016a; Hallikainen 2016.)

Vuonna 2016 aloittaneiden laskentatoimen opiskelijoiden opintosuunnitelman rakenne on kuvattu taulukossa 1. Päiväopinnoissa opiskelija valitsee suuntautumisenaan 16 op syventäviä ulkoisen tai johdon laskentatoimen opintoja, monimuoto-opinnoissa opintosuunnitelma on kaikille vuosittain sama. Tutkinnon laajuus on yhteensä 210 opintopistettä eli noin 3,5 vuotta. Ryhmän opetussuunnitelma on pysynyt pääpiirteittäin samana viime vuodet. (Saimaan ammattikorkeakoulu f.)

Opetuskokonaisuus	op
Liiketoimintaosaaminen	13
Työväline- ja menetelmäosaaminen	16
Kieli- ja viestintäopinnot	24
Ulkoinen laskentatoimi	14
Johdon laskentatoimi	8
Tietotekniikka	10
Verotus- ja juridiikka	23
Rahoitus- ja analysointi	8
Tilintarkastus	3
Johtaminen	15
Syventävät opinnot	16
Vapaasti valittavat	15
Työharjoittelu	30
Perusharjoittelu 50 %	
Ammattiharjoittelu 50 %	
Opinnäytetyö	15
Yhteensä	210

Taulukko 1. Laskentatoimen opiskelijoiden opintosuunnitelman rakenne (Saimaan ammattikorkeakoulu f.)

Tässä työssä käsitellään seuraavaksi omana alaotsikkonaan työharjoittelua. Tämän jälkeen käsitellään opinnäytetyötä.

3.4 Työharjoittelu

Työharjoittelut kuuluvat ammattikorkeakouluopintoihin kaikissa koulutusohjelmissa. Saimaan ammattikorkeakoulun mukaan harjoittelun tavoitteena on opiskelijan tutustuminen alansa keskeisiin käytännön työtehtäviin, sekä opittujen asioiden soveltaminen näihin, eli ammatillisen osaamisen kehittäminen. Harjoittelun tarkoitus on myös antaa opiskelijalle mahdollisuus oman osaamisensa arviointiin ja kehittämiseen. Ammattiharjoittelun tulisi olla omaan suuntautumisvaihtoehtoon liittyvä, jotta opiskelijan kyseisen alan ammattitaito kehittyisi ja harjoittelu tukisi urasuunnitelmia. Saimaan ammattikorkeakoulussa liiketalouden opintoihin kuuluu 15 opintopistettä perusharjoittelua ja 15 opintopistettä ammattiharjoittelua. Perusharjoittelu on suunniteltu suoritettavaksi ensimmäisen lukuvuoden jälkeen, ja ammattiharjoittelu tämän jälkeen myöhemmin. Yksi normaali työviikko vastaa 1,5 opintopistettä, jolloin täyspäiväinen harjoittelujakso kestää kymmenen työviik-

koa. Harjoittelujaksoja pitää olla siis vähintään kaksi. Monimuoto-opiskelijat voivat korvata perusharjoittelun aiemmalla työkokemuksellaan, koska heillä on yleensä pitkähkö työura takana. Opiskelija laatii kummastakin harjoittelusta raportin, jossa erillisen ohjeen mukaan käydään läpi harjoittelun kulku, omien työtehtävien sekä valitun tehtäväkokonaisuuden kuvaus. Raportteihin tulee sisältyä myös päätelmät harjoittelun hyödyllisyydestä ja sen aikana opituista asioista, sekä pohdintaa siitä, millaista työkokemusta opiskelija jatkossa tarvitsee ja mihin hän haluaa kokemuksensa perusteella suuntautua. Harjoittelupaikkojen etsintä on ensisijaisesti opiskelijan vastuulla, mutta paikat tulee hyväksyttävä etukäteen. Harjoittelut tapahtuvat ohjauksessa; koulun puolesta tutor-opettaja ja harjoittelupaikan puolesta paikan nimeämä henkilö. (Saimaan ammattikorkeakoulu c,d.)

Työharjoittelu voi olla palkallista tai palkatonta. Yleisesti kannustetaan hakemaan nimenomaan palkallista työtä, mutta erityisesti yleisestä huonosta taloustilanteesta johtuen harjoittelu on toisinaan palkatonta. Palkallinen työ olisi kuitenkin tärkeää opiskelijan motivaation ja toimeentulon kannalta. Palkattoman harjoittelun pitäisi olla ennemminkin ohjattua työhön tutustumista kuin itsenäisten työtehtävien suorittamista. Kuten muussakin työssä, myös työharjoittelussa palkan tulisi olla suhteessa suoritettaviin tehtäviin, opiskelijan osaamiseen ja aiempaan kokeemukseen.

Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu tutki vuonna 2008 osana INTO-verkostoa työelämäyhteyksiä ammattikorkeakouluissa. Tutkimuksen osana tehtiin kysely, jossa mukana oli opiskelijoita useista ammattikorkeakouluista, kaikilta koulutusaloilta. Selvityksen mukaan harjoittelujen palkattomuus on yleistä; kyselyn mukaan vain noin 40 % kaikista opiskelijoista olisi saanut jonkinlaista palkkaa työharjoittelusta. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla palkkaa harjoittelusta oli saanut lähes 60 % kyselyyn vastanneista. Tähän ei todennäköisesti ole yleisen huonon taloustilanteen vuoksi tullut muutosta parempaan suuntaan. (Zacheus 2009.)

Opiskeluja edeltävällä työkokemuksella on todettu olevan vaikutusta siihen, saako opiskelija työharjoittelusta palkkaa. Edellä mainitun kyselyn mukaan 47 % sellaisista opiskelijoista, joilla työkokemusta oli ennen opintoja yli vuosi, saivat harjoittelun aikana palkkaa. Miesten keskuudessa prosentuaalinen osuus oli jopa

64, tosin miesten keskuudessa palkallinen harjoittelu oli muutenkin yleisempää kuin naisten keskuudessa. Tähän vaikutti paljon naisvaltaisen sosiaali- ja terveysalan yleinen harjoittelujen palkattomuus. (Zacheus 2009, 28.)

Valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen vaikuttavat hyvät yhteydet työelämään. Tämän vuoksi olisi tärkeää, että opiskelijalla olisi valmistuessaan monipuolista työelämäkokemusta ja tässä työharjoittelujen rooli on merkittävä. Tradenomien työttömyyttä Etelä-Karjalassa on tutkittu vuonna 2005. Tutkimuksen mukaan tradenomitutkintoa edeltävä yli vuoden työkokemus auttoi työllistymisessä tutkinnon suorittamisen jälkeen (Kauranen, Tahvanainen 2005, 20). Toisaalta Tradenomi-liiton tutkimuksen mukaan työharjoittelu on myös väylä valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen; vuonna 2011 tehdyn kyselyn mukaan 16 % vastaajista kertoi työharjoittelun olleen ensisijainen syy silloiseen yritykseen työllistymisessä, ja vastaajista kaiken kaikkiaan 57 % oli tehnyt työharjoittelun tai opinnäytetyön yritykselle, jossa parhaillaan työskenteli (Tradenomiliitto TRAL 2011). Molempien tutkimuksien tulokset korostavat hankitun työkokemuksen tärkeyttä työllistymisessä.

3.5 Opinnäytetyö

Opinnäytetyön tarkoituksena on, että opiskelija kykenee näyttämään osaavansa soveltaa opittuja taitojaan ja tietojaan johonkin työelämän käytännön tehtävään tai ongelmaan. Opinnäytetyön aihe sovitaan alan opettajan kanssa, ja koulutus-päällikkö vahvistaa sen. Pääasiassa opinnäytetyö tehdään yksilötyönä, mutta myös pari- tai ryhmätyö on mahdollinen. Liiketalouden koulutusohjelmassa tämä ei ole yleistä, mutta mikäli työ tehdään ryhmätyönä, jokaisen opiskelijan panos on osoitettava. Tämä tukee myös sitä, että yksi opinnäytetyön tarkoituksista on itsenäinen tiedonhankinta ja tietojen analysointi. Opinnäytetyöstä laaditaan kirjallinen raportti erillisen ohjeen mukaan. Opinnäytetyö prosessiin kuuluu itse työn lisäksi sen suunnittelu, sekä opinnäyteseminaarit sisältäen toisen opiskelijan op-ponoinnin. Opinnäytetyön valmistumisen jälkeen opiskelija kirjoittaa vielä kyp-syysnäytteen, jonka aiheen hän saa opinnäytetyön ohjaajaltaan. Opinnäytetyö suoritetaan opintojen loppuvaiheessa. (Saimaan ammattikorkeakoulu e.)

Myös asetus ammattikorkeakouluista (1129/18.12.2014) määrittelee opinnäytetyön osaksi ammattikorkeakoulutuksen rakennetta. Se ei kuitenkaan määrittele opinnäytetyölle tarkempia kriteerejä. Kypsyysnäytteellä opiskelija osoittaa ase- tuksen mukaan perehtyneisyyttä opinnäytetyönsä aihealueeseen ja suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Tradenomiliiton mukaan opinnäytetyö auttaa työllistymisessä. Vuonna 2011 tehdyssä tutkimuksessa selvisi, että 10 % kyselyyn vastaajista koki opinnäytetyön olleen ensisijainen syy nykyiseen yritykseen työllistymisessä (Tradenomiliitto TRAL 2011).

4 Tradenomien työllistyminen

Tässä luvussa kartoitetaan talous- ja työllisyystilannetta viime vuosina. Koska edellinen tutkimus Saimaan ammattikorkeakoulun laskentatoimen tradenomien työllistymisestä on vuodelta 2010, tässä opinnäytetyössä keskitytään tarkastelemaan tilannetta tämän jälkeen vuoteen 2016 saakka.

Talous- ja työllisyystilannetta käsitellään valtakunnallisesti ja alueellisesti Kaak- kois-Suomen osalta sekä erityisesti tradenomien kannalta. Aluksi käydään kui- tenkin läpi tähän lukuun liittyviä keskeisiä käsitteitä.

4.1 Keskeisiä käsitteitä

Bruttokansantuotteella (BKT) kuvataan jonkin alueen (yleensä maan) kokonais- tuotantoa.

Taantuma määritellään yleisesti bruttokansantuotteen laskuksi kahdella peräk- käisellä vuosineljänneksellä.

Työllinen määritellään vähintään tunnin viikossa ansiotyötä tekeväksi henkilöksi; palkansaajaksi, yrittäjäksi tai samassa kotitaloudessa asuvan perheenjäsenen yrityksen palkattomaksi työntekijäksi. Tilapäisesti työstä poissaolleet, esimerkiksi sairauden tai perhevapaan vuoksi, lasketaan myös työllisiksi. (Tilastokeskus a.)

Työllisyysaste on 15–64-vuotiaiden työllisten prosenttiosuus koko saman ikäi- sestä väestöstä (Tilastokeskus a).

Työttömän määritelmä vaihtelee käytetyn lähteen mukaan. Tilastokeskus määrittelee työttömän työtä vailla olevaksi henkilöksi, joka on viimeisen neljän viikon aikana aktiivisesti etsinyt työtä, ja on valmis vastaanottamaan työn kahden viikon sisällä. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan työtön on puolestaan henkilö, joka on työtä vailla ja heidän asiakkaanaan. Työ- ja elinkeinoministeriön määritelmä on siis löyhempi, koska henkilö on saattanut tehdä jotakin työtä vaikkapa päivän viimeisen neljän viikon aikana. Myös toistaiseksi lomautetut ovat työttömiä. Tässä opinnäytetyössä käytetään tilastoja molemmista lähteistä, jolloin viittaus kertoo määritelmän. (Tilastokeskus b.)

Nuorisotyöttömyys tarkoittaa alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita.

4.2 Talous- ja työllisyystilanteen kehitys 2010 – 2016

Koko maailman BKT kasvoi heikosti vuodesta 2010 vuoteen 2014, mutta laski jälleen vuonna 2015 noin vuoden 2012 tasolle. Maailmantalouden elpyminen oli edelleen hidasta vuonna 2016; talous kasvoi vain 2,2 %, mikä on hitain kasvuvauhti sitten vuoden 2009. Euroalueen taloustilanteen kasvua jarruttavat työttömyyden lisäksi hidas palkkakehitys ja vähäiset investoinnit. Heikko kysynnän kasvu johtaa hitaaseen maailmankaupan kasvuun. Venäjän tilanteella on euroaluettakin huonommat näkymät ja talouskasvun ennustetaan pysyvän erittäin alhaisena. (Valtiovarainministeriö 2016; United Nations 2016, 2017; The World Bank 2017.)

Suomen talouden kasvu on ollut viime vuosina heikkoa. Suomen bruttokansantuote kasvoi selvästi vuosina 2010 ja 2011, mutta on sen jälkeen vaihdellut laskusuunnan ja heikon kasvun välillä. Vuoden 2015 tilastojen mukaan bruttokansantuotteen volyymi oli vuonna 2015 kasvanut 0,5 % edellisestä vuodesta. Samaan aikaan julkinen velka on noussut, ja vuonna 2015 se olikin 63,1 % suhteessa bruttokansantuotteeseen. (Valtioneuvoston kanslia ja Tilastokeskus 2016a, 2016b, 2017a.)

Rakennusalaan lukuun ottamatta yritysten luottamus talouden kasvuun ei ole noussut pitkän aikavälin keskiarvolle. Suomen vienti on ollut pitkään heikkoa. Venäjälle suuntautuva vienti on kutistunut puoleen ja Venäjä onkin menettänyt suurimman kauppakumppanin aseman sijoittuen nykyisin vasta viidenneksi. Vienti

euroalueelle on lisääntynyt. Tällä hetkellä Saksa on Suomen suurin vientimaa. Myös viennin rakenne on muuttunut aiemmasta. Kokonaisvienti lisääntyi 0,5 % vuonna 2015 palveluiden viennin ansiosta; tavaravienti on vähentynyt. Viennin uskotaan kuitenkin kasvavan vuonna 2016 alle prosentin ja vuosina 2017 ja 2018 kasvun kiihtyvän. (Suomen Pankki 2016.)

Euro-alueen työttömyys oli 10,1 % kesäkuussa 2016, kun se samaan aikaan Suomessa oli 9,3 % Tilastokeskuksen mukaan. Suomen työttömyysaste on pysytellyt noin yhdeksässä prosentissa vuosina 2010–2016; laskua vuoden 2015 kesäkuusta vuoden 2016 kesäkuuhun oli 0,6 prosenttiyksikköä, mikä on hieman vähemmän kuin muulla euroalueella. Työllisyys on parantunut erityisesti palvelu- ja rakennusaloilla. Pitkäaikaistyöttömyys on sitä vastoin kasvanut. Työllisten määrän kasvu on nopeampaa kuin työttömien määrän pieneneminen, mikä johtuu muuan muassa siitä, että ihmiset työskentelevät pidempään. Nuorten aikuisten työllisyysaste sitä vastoin on laskenut huomattavasti. Palkkataso on hieman noussut vuosina 2010–2016. (Eurostat 2016; Suomen Pankki 2016; Valtioneuvoston kanslia ja Tilastokeskus 2016d, 2017b.)

Suomessa kokopäiväinen työssäkäynti on tyypillistä, vaikkakin osa-aikatyön osuus on lisääntynyt. Osa-aikatyön osuus ei kuitenkaan yllä samalle tasolle kuin muissa Pohjoismaissa tai Keski-Euroopassa. Määräaikaiset työsuhteet ovat Suomessa keskimääräistä suositumpia, vaikkakin niiden osuus kaikista työsuhteista on laskenut. Entistä suurempi osuus työvoimasta on koulutetumpaa, mikä johtuu vanhempien ja kouluttamattomampien sukupolvien työelämästä poistumisesta. (Kangasharju, Kröger & Rauhanen 2011, 131.) Vuonna 2015 kaikista työsuhteista 15 % oli määräaikaisia, osa-aikaista työtä naisista teki 19 % ja miehistä 10 %. Ero naisten ja miesten osa-aikatyön välillä on kaventunut aiemmasta. (Valtioneuvoston kanslia ja Tilastokeskus 2016c.)

Kaakkois-Suomen talous- ja työllisyystilanne on koko maan tilanteeseen nähden huonompi. Kaakkois-Suomen alueen asukasluku on vähentynyt vuodesta 2014 vuoteen 2015 lähes 2 000 hengellä. Tarkasteltaessa Etelä-Karjalan asukaslukua vuosien 2010 ja 2015 välillä, voidaan todeta kokonaismuutoksen olevan -1,1 %, ja laskua on erityisesti työikäisessä 18–64-vuotiaiden ryhmässä (-5,7 %). Yksi

syy väkiluvun laskuun on työpaikkojen väheneminen. Kaakkois-Suomen talou- teen Venäjän talousongelmat heijastuvat vahvasti tax free -myynnin vähenty- essä, mikä puolestaan vaikuttaa yritysten investointihalukkuuteen. Etelä-Karja- laan onkin perustettu myös uusia yrityksiä aiempaa vähemmän. Metsäyhtiöt puo- lestaan ovat raportoineet hyvistä tuloksista. Alueella avoimeksi ilmoitettuja työ- paikkoja on vähemmän kuin Suomessa keskimäärin, vaikkakin määrässä on kas- vua. Työttömien osuus työvoimasta oli koko maan lukuihin verrattuna suurempi, ja määrän nähdään olevan edelleen kasvussa. Lappeenrannan seudulla työttö- myyslukuja nostattavat erityisesti Parocin, Postin ja koulutussektorin irtisanomi- set. (Nieminen 2016; Etelä-Karjalan liitto 2017.)

Marraskuussa 2010 Kaakkois-Suomen työttömyysaste oli 12,4 %, koko Suomen työttömyysasteen ollessa 9,3 %. Neljä vuotta myöhemmin alueen työttömyysaste oli kasvanut jo 14,9 prosenttiin. Kesäkuussa 2016 työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen raportin mukaan 15,4 % Etelä-Karjalassa. Koko maan vastaava luku oli 13,9 %. Työllisyyskatsauksen mukaan sekä työttömien työnhakijoiden kokonaismäärä että nuorten työttömien määrä olivat laskeneet hieman vuotta aiempaan nähden. Lappeenrannan seu- dulla nuorisotyöttömyys kuitenkin lisääntyi edelleen, vaikkakin työttömyys Kaak- kois-Suomessa on kasvanut eniten 50–54 -vuotiaiden ikäryhmässä. Huolestutta- vaa on, että pitkäaikaistyöttömiä, eli yli vuoden työttömänä olleita, oli 10 % enem- män kuin kesäkuussa 2015. Lappeenrannan seudulla kasvua oli 8 %, mutta toi- saalta koko maan tilanne oli Kaakkois-Suomea huonompi (15 %). (Kaakkois-Suo- men ELY-keskus 2010, 2014, 2016.)

4.3 Tradenomien työllisyys

Vuonna 2015 tradenomien keski-ikä oli 35 vuotta ja ammattivuosia heille oli ker- tynyt keskimäärin yhdeksän, mikä selittyy sillä, että tradenomeja on koulutettu vasta parikymmentä vuotta. Vuosittain noin 8 000 opiskelijaa aloittaa tra- denomiopinnot. Tradenomeista oli 68,3 % naisia. Suurin osa kaikista trade- nomeista (87,5 %) työskenteli yksityisellä sektorilla. Asiantuntijatehtävissä trade- nomeista työskenteli 47 %, ja se olikin yleisin toimiasema. Tradenomien keski- palkka oli 3 466 euroa. Etelä-Karjalassa tradenomien keskipalkka oli hieman vä- hemmän; 3 187 euroa kuussa, mutta maakunnallisessa vertailussa Etelä-Karjala

sijoittuu hieman puolivälin yläpuolelle. Ammattikorkeakouluittain vertaillen Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneiden palkkakeskiarvo oli 3 283 euroa kuussa. Suurin osa, eli puolet kaikista tradenomeista työskentelee Uudella maalla, jossa palkkataso on muuta Suomea huomattavasti korkeampi (3 825 e/kk). Mikäli palkkausta verrataan sukupuolittain, miestradenomien palkkataso on huomattavasti naistradenomien palkkatasoa korkeampi. Miestradenomien keskiarvopalkka vuonna 2015 oli 3 930 euroa, naisten keskiarvopalkka 688 euroa vähemmän. Palkkaero on kasvanut vuoden takaisesta. (Tradenomiliitto TRAL 2015.)

Vuodesta 2010 vuoteen 2014 ammattikorkeakoulusta valmistuneiden työllistyminen on heikentynyt, kuten korkeakoulutettujen yleensäkin. Vuonna 2014 vuosi tutkinnon suorittamisen jälkeen työllisiä ammattikorkeakoulusta valmistuneista oli hieman yli 80 % ja työttömiä hieman yli 10 %. Työttömyys koskee erityisesti insinöörejä (AMK) ja tradenomeja, mikä selittyy osaksi suurilla koulutusmäärillä. Tradenomien työttömyys on ollut kasvussa vuoden takaisesta; Akavan mukaan kesäkuussa 2015 työttömiä tradenomeja oli 4 462, ja vuotta myöhemmin 169 enemmän (luvut eivät sisällä lomautettuja). Tradenomiliiton mukaan tradenomien työttömyysprosentti on viime vuosina ollut pienimmilläänkin 5 %, mutta jos huomioidaan se, vastaako työ koulutusta, luku vähintään nelinkertaistuu. Tilastokeskuksen vuonna 2004 tehdyn tutkimuksen mukaan tradenomitutkinnon suorittaneista jopa yli 44 % teki koulutustaan vastaamatonta työtä (Tilastokeskus 2007). Tilanne ei näytä parantuneen, sillä vuonna 2010 Laurea-ammattikorkeakoulussa tehdyn opinnäytetyön mukaan 43,1 % tradenomeista työskenteli koulutustaan vastamattomissa tehtävissä, kyselyyn vastanneiden työttömyysprosentti oli puolestaan 12,7 (Moilanen ym. 2010, 37, 56). Positiivista on, että Kaakkois-Suomessa vuoden takaiseen kesäkuuhun verrattuna asiantuntijoiden sekä toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijöiden työttömyys on laskenut vuoden 2016 kesäkuuhun. Nämä ovat sellaisia ammattiryhmiä, joissa tradenomit todennäköisesti työskentelevät. Toisaalta uusia avoimia työpaikkoja ei asiantuntijatehtäviin ilmoiteta niin paljon kuin vuosi sitten, mutta avoimet toimisto- ja asiakaspalvelutehtävät ovat lisääntyneet. Ammattibarometrin mukaan Etelä-Karjalan alueella on jopa pulaa kirjanpidon- ja laskentatoimen asiantuntijatehtäviin hakijoista. Vaikkakin työttö-

mien työnhakijoiden määrä on laskenut, kaikkien työnhakijoiden määrä on nous-
sut 3 % vuodentakaiseen. Kilpailu avoimista paikoista on siis kovaa. (Vattulai-
nen, T. 2015; Ammattibarometri 2016; Kaakkois-Suomen ELY-keskus 2016;
Opetushallinnon tilastopalvelu 2016b; Tradenomiliitto TRAL.)

Tradenomien tehtävänimikkeitä ovat esimerkiksi kirjanpitäjä, tilintarkastaja, cont-
roller, verosihteeri, myyjä, markkinointiassistentti, talousassistentti ja järjestelmä-
asiantuntija (Lehtonen 2016). Luonnollisesti opintojen aikana valittu suuntautu-
minen ja oma kiinnostus vaikuttavat siihen millaisiin tehtäviin tradenomi valmis-
tuttuaan sijoittuu. Tradenomiliiton jäsentutkimuksen mukaan tradenomit työsken-
televät yleisimmin teknologiateollisuudessa, muussa teollisuudessa, finans-
sialalla ja kaupan alalla. Työttömäksi joutuneet tradenomit olivat samoilta aloilta;
tutkimuksen mukaan eniten irtisanottiin ICT-alalta ja kaupan alalta. 38 % työttö-
mäksi joutuneista nimesi määräaikaisen työsuhteen päättymisen työttömyyden
syyksi. Yt-menettelyssä irtisanottuja oli 30 %. (Tradenomiliitto TRAL 2015.)

Ammatti- ja tehtävärakenteet ovat muuttumassa. Vaikkakin pitkällä aikavälillä
työpaikkojen määrä pysyy samana, vuosittain yli 10 % työpaikoista tuhoutuu. Uu-
det työpaikat ovat erilaisia kuin tuhoutuneet. Työtehtävät polarisoituvat, eli pieni-
ja korkeapalkkaisten töiden osuus kasvaa, ja keskituloisten osuus supistuu. Teh-
tävärakenteita muokkaavat erityisesti informaatio- ja kommunikaatioteknologian
kehitys ja kansainvälisen kaupan luonteen muuttuminen. Informaatio- ja kommu-
nikaatioteknologian kehitys vaikuttaa erityisesti konepaja- ja valimo-työntekijöihin
sekä tyypillisiin rutiininomaisiin toimistotehtäviin; tietotekniikka korvaa kokonaan
tai osaksi työntekijän. Asiantuntijatehtäviä sen sijaan on vaikea korvata tietotek-
niikalla, ICT vain tukee niitä. Kansainvälinen kauppa puolestaan koskee yhä
enemmän myös palveluita, ei enää vain tuotteita. Suomessa tämä on tarkoittanut
joidenkin tehtävien, muun muassa toimistotehtävien, siirtymistä ulkomaille. Kor-
keakoulutus vauhdittaa tätä muutosta, kun asiantuntijatehtäviin on tekijöitä.
Näissä supistuvissa tehtävissä toimivien määrä on vuosien 1995 ja 2010 välillä
supistunut merkittävästi. Erityisen huomioitavaa on, että aiemmin näissä töissä
työskennelleiden ei-työllisten määrä on ollut tarkastelujaksolla koko ajan kas-
vussa, ja toisaalta ei-työllisestä työllisyyteen palaaminen on harvinaista, aina-

kaan muuhun kuin tilapäiseen työhön. Tarkastelujaksolla ainoastaan 14 % toimistotyöntekijöistä pysyi toimistotyössä koko ajan, 19 % siirtyi ei-työllisiksi (työttömiksi tai eläkkeelle). Toisaalta toimistotyöntekijät siirtyivät muita supistuvia ammattiryhmiä useammin yrittäjiksi. (Asplund, Kauhanen & Vanhala 2015.)

Tradenomit työskentelevät aloilla, joilla yleinen huono talouskehitys erityisen hyvin näkyy. Yritykset eivät tarvitse niin paljon tradenomien tarjoamaa työvoimaa. Jo aiemmin mainittu suuri tradenomien koulutusmäärä on toinen tradenomien työllisyyttä heikentävä tekijä. Myös tradenomien laajassa tehtäväkirjossa voi nähdä kaksi puolta: toisaalta tradenomi voi työllistyä moniin eri tehtäviin, mutta toisaalta koulutuksessa ei aina erikoistuta tarpeeksi johonkin tiettyyn alaan. Tradenomit kilpailevat osin samoista tehtävistä merkonomien sekä kauppatieteen kandidaattien ja maisterien kanssa. Tradenomikoulutus painottaa asiantuntija- ja esimiestehtävissä toimimista, mutta monet tradenomin tehtävät kuuluvat myös supistuvien, keskipalkkaisten tehtävien joukkoon.

Opetushallinnon tilastopalvelun mukaan vuonna 2014 vuosi valmistumisen jälkeen päätoimisia työllisiä oli 70 % yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalta valmistuneista. Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneista vastaava luku oli 57 %. (Opetushallinnon tilastopalvelu 2016c.) Tampereen ammattikorkeakoulun koordinoimassa AMKista uralle! -projektissa ollaan kehittämässä toimintamallia opiskelijoiden alueellisten ja valtakunnallisten uraseurantatietojen keräämiseen. Uraseurantatietoina kaivataan erityisesti tietoa valmistuneiden työllistymisestä, urapolusta, palkkakehityksestä, työn ja koulutuksen vastaavuudesta, työsuhteen luonteesta sekä konkreettisia esimerkkejä työstä. Näistä kaikista tulee varmasti olemaan hyötyä tradenomiopintoja suunnitteleville sekä eri ammattikorkeakoulujen koulutuksista vastaaville, jotta tradenomit työllistyisivät paremmin, erityisesti omalle alalleen. (AMKista uralle! 2016.)

5 Aikaisemmat tutkimukset

Tradenomien työllistymistä on tutkittu yleisellä tasolla, ja lisäksi useita tutkimuksia nimenomaan tietyn ammattikorkeakoulun osalta on tehty opinnäytteinä.

Hanna-Mari Meuronen on vuonna 2010 tehnyt opinnäytetyönsä laskentatoimen tradenomien sijoittumisesta työelämään Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneiden tradenomien osalta. Meuronen tutki laskentatoimen tradenomien työllistymisen lisäksi tradenomien saamaa arvostusta työelämässä, kokemusta jatkokoulutustarpeista sekä tyytyväisyyttä palkkaukseen. Meuronen työn osana tehty kysely lähetettiin 29 laskentatoimen tradenomille, joista 16 vastasi kyselyyn. Tradenomit olivat valmistuneet Saimaan ammattikorkeakoulusta. Tutkimus oli kvalitatiivinen. (Meuronen 2010.)

Opinnäytetyön tradenomien työllistymisestä valtakunnallisesti ovat tehneet Nina Moilanen, Petra Määttä ja Marjukka Määttä Laurea-ammattikorkeakoulusta vuonna 2010. Työn osana tehtyyn kyselyyn vastasi 63 tradenomia ympäri Suomen, mutta painottuen pääkaupunkiseudulle. Kyselyn linkkiä julkaistiin sosiaalisessa mediassa (Facebook-yhteisöissä ja keskustelupalstoilla). Tutkimus oli kvantitatiivinen. (Moilanen ym. 2010.)

Tradenomiliitto TRAL on vuonna 2011 tutkinut vastavalmistuneiden tradenomien sitoutumista organisaatioon. Tutkimuksen mukaan siihen osallistuneista jopa 57 prosenttia oli työllistynyt yritykseen, jonne oli tehnyt työharjoittelun tai opinnäytetyön. Tutkimus oli tehty vuosina 2010 ja 2011 valmistuneille. (Tradenomiliitto TRAL 2011.)

Yleinen taloustilanne ei ole parantunut sitten näiden opinnäytetöinä tehtyjen tutkimuksien, joten on mielenkiintoista nähdä millainen Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneiden tradenomien työllisyystilanne kuuden vuoden jälkeen vuonna 2016 on. Tämän opinnäytetyön osana tehtävän kyselyn avulla on tarkoitus tehdä vertailua erityisesti Saimaan ammattikorkeakoulun tradenomien kannalta Meuronen työhön, mutta tradenomien yleiseen työllistymiseen liittyen myös Laurea-ammattikorkeakoulussa tehtyyn tutkimukseen. Tämän opinnäytetyön kannalta erityisen kiinnostavaa on myös se, miten Saimiasta valmistuneet laskentatoimen tradenomit ovat kokeneet työharjoitteluiden tai opinnäytetyön auttavan työllistymisessä.

6 Kyselytutkimuksen kulku ja tulokset

Opinnäytetyön empiirisenä osana tehtiin verkkokysely, jossa kartoitettiin Saimaan ammattikorkeakoulusta vuodesta 2011 vuoden 2016 kesäkuuhun mennessä valmistuneiden laskentatoimen tradenomien työllistymistä. Tutkimus toteutettiin verkkokyselynä Webropol-sovellusta käyttäen. Tässä luvussa käsitellään tutkimuksen toteutusta ja kyselystä saatuja tuloksia. Aluksi käydään läpi keskeisiä käsitteitä.

Kyselyn aineiston analysoinnissa on käytetty tilastotietojen analysointiohjelmaa IBM SPSS Statisticsia, jonka avulla luotiin erilaisia taulukoita. Ohjelma valittiin käytettäväksi, koska se oli tuttu opinnäytetyöntekijän opinnoista. Kuvaajia tehtiin myös Microsoft Excel-ohjelmalla.

6.1 Tutkimuksen toteutus

Kyselyä varten tehtiin aluksi hahmotelma mahdollisista kiinnostavista kysymyksistä, jotta saataisiin vastauksia tämän työn kannalta merkittäviin kysymyksiin, tutkimuskysymyksiin. Kysymyksistä pyrittiin tekemään selkeitä, yksiselitteisiä ja sellaisia, joihin jokaisella vastaajalla olisi mahdollisuus vastata. Lopulliseen kyselyyn tuli yhteensä 54 kysymystä, joista osa oli vaihtoehtoisia toisilleen sen mukaan, miten vastaaja oli aiemmin kyselyssä vastannut. Kysely jaoteltiin aihepiireittäin. Taustatiedot kysyttiin heti kyselyn alussa, jotta kysely saatiin alkamaan mahdollisimman helposti ja vastaaja näin jatkamaan kyselyn tekemistä. Kysely toteutettiin pääosin strukturoituna, eli vastausvaihtoehdot oli annettu valmiina, mutta kysely sisälsi myös avoimia kysymyksiä. Vastaajia pyydettiin useimmiten vastaamaan kysymyksiin numeerisilla asteikolla 1 - 5, jossa tyypillisimmin 1 määriteltiin erittäin huonoksi ja 5 erittäin hyväksi. Avoimilla kysymyksillä pyrittiin saamaan sellaista tietoa, mitä strukturoidut kysymykset eivät olisi mahdollistaneet valmiiksi annettujen vastausvaihtoehtojen vuoksi. Kyselyä testattiin ennen sen lähettämistä viidellä henkilöllä, joista enin osa oli tradenomiopiskelijoita. Testauksella pyrittiin varmistamaan, että testattavat ymmärtävät asetetut kysymykset tutkijan kanssa samalla tavalla. Testauksella kartoitettiin myös vastaamiseen kuluva aikaa, mahdollisia kirjoitusvirheitä ja kyselyn toimivuutta. Testin perusteella

vastaamiseen kului aikaa noin 15 minuuttia. Testauksen jälkeen kyselyn kirjoitus- ja muotovirheitä korjattiin.

Kysely haluttiin toteuttaa verkkokyselynä, koska Saimaan ammattikorkeakoulun tietokannan avulla toivottiin tavoitettavan mahdollisimman kattava osa vuodesta 2011 vuoden 2016 kesäkuuhun mennessä valmistuneista laskentatoimen tradenomeista. Esimerkiksi puhelinhaastattelua varten yhteystietoja olisi ollut lähes mahdotonta saada, ja puhelin- tai kirjekyselyn toteuttaminen olisi vaatinut huomattavasti enemmän resursseja. Kyselylomakkeesta tehtiin ulkoasultaan neutraali, jotta se olisi asiallinen eikä houkuttelisi jättämään vastaamatta kyselyyn.

Vastaajien anonymiteettiä suojattiin paitsi kysymysten muotoilulla, myös sillä, että opinnäytetyön tekijä itse ei päässyt näkemään vastaajien yhteystietoja. Osana kyselyä suoritettiin arvonta, jotta vastauksia saataisiin enemmän, ja tähän arvontaan osallistuvien sähköpostiosoitteisiin opinnäytetyöntekijällä oli pääsy heidän omasta tahdostaan. Saimaan ammattikorkeakoulun opintotoimisto lähetti kyselyn eteenpäin niille henkilöille, joiden sähköpostiosoite opintotoimistolla oli, ja jotka olivat valmistuneet Saimaan ammattikorkeakoulusta vuodesta 2011 vuoden 2016 kesäkuuhun mennessä, eli vuoden 2016 osalta ennen kyselyn lähettämisaikaa.

Kutsu kyselyyn lähetettiin sähköpostitse opintotoimistosta ensimmäisen kerran 14.6.2016, jonka jälkeen kutsusta lähetettiin kaksi muistutusta 21.6.2016 ja 28.6.2016. Kysely oli avoinna kesäkuun loppuun. Vastausaikaa oli siis hieman yli kaksi viikkoa välissä olevan juhannuksen vuoksi. Liitteessä 1 on sähköpostitse lähetetty saate sisältäen linkin kyselyyn, ja liitteessä 2 muistutusviestit sekä liitteessä 3 varsinainen kysely täydellisenä. Saatteesta ja muistutuksista pyrittiin tekemään suhteellisen lyhyitä, selkeitä ja vastaamiseen kannustavia.

Kaiken kaikkiaan opintotoimiston mukaan valmistuneita oli 122, joista naisia 91 ja miehiä 31. Valitettavasti Saimaan ammattikorkeakoululla oli näistä ainoastaan 54:lle toimiva sähköpostiosoite. Kysely lähti opintotoimiston kautta lopulta siis vain 40 naiselle ja 14 miehelle. Koska toimivia sähköpostiosoitteita oli näin vähän, kutsu kyselyyn lähetettiin myös Saimaan tradenomit ry:n Facebook-ryhmälle. Ryhmässä oli kutsun lähettämishetkellä yhteensä 64 jäsentä, joista kutsu koski

tietenkin vain murto-osaa valmistumisvuoden ja -paikan vuoksi. Kutsussa painotettiin, että kysely on vuosina 2011–2016 Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneille laskentatoimen tradenomeille. Lisäksi jo kysymysasetteluilla oli pyritty siihen, että muina vuosina valmistuneet eivät vastaa kyselyyn.

Vastauksia saapui pääosin sähköpostiviestien lähettämisen jälkeen, eikä Facebook-ryhmään lähetetyllä linkillä ilmeisesti saatu vastausprosenttia nostettua. Pääosa vastauksista saapui heti kutsun lähdettyä, mutta myös muistutuksista näyttää olleen hyötyä vastausaikojen perusteella. Vastauksia kyselyyn saatiin lopulta 26 kappaletta. Vastausprosentiksi muodostui näin ollen 48 %, mikä on erittäin hyvä, vaikkakin vastauksia saatiin lukumäärällisesti vähemmän kuin toivottiin.

Vastausajan umpeuduttua saadut tiedot syötettiin IBM SPSS Statistics -tilasto-ohjelmaan analysoitaviksi. Seuraavaksi tässä opinnäytetyössä käydään läpi kyselyn tuloksia aihealueittain kyselylomakkeen mukaisesti. Kyselylomakkeella kysymykset jaettiin kaiken kaikkiaan seitsemään alueeseen, joita olivat taustatiedot, työharjoittelut, opinnäytetyö, tilanne valmistumisen jälkeen, nykyinen tilanne, yrittäjäys ja jatkokouluttautuminen.

Kyselyn populaatio eli tutkimuskohde on siis Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneet laskentatoimen tradenomit. Otoksena ovat vuodesta 2011 kesäkuuhun 2016 mennessä valmistuneet tradenomit. Havaintoyksikkö on yksi Saimiasta valmistunut tradenomi. Seuraavassa taulukossa 2 on esitetty otoksen ja tavoitettujen havaintoyksiköiden suhde. Taulukosta voi päätellä kyselyn kadon olleen suuri; kyselyllä tavoitettiin noin 21 % otoksesta (mutta 48 % heistä, joille kysely todellisuudessa lähti sähköpostiosoiteongelman vuoksi). Kato on siis 79 % otokseen nähden.

Otos – tavoitetut havaintoyksiköt		
	Tavoitetut havaintoyksiköt	Otos
N	26	122
Nainen	85 %	75 %
Mies	15 %	25 %

Taulukko 2. Otos – tavoitetut havaintoyksiköt

Tradenomikoulutus on suosittuempaa naisten kuin miesten keskuudessa. Tämä näkyy korostetusti Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneiden laskentatoimen tradenomien sukupuolijakaumassa ja erityisesti tämän opinnäytetyön kyselyyn vastanneiden joukossa. Myös tämän voi havaita edellä olevasta taulukosta 2. Kuten teoriaosuudessa mainittiin, tradenomeista ylipäätään noin 68 % on naisia (Tradenomiliitto TRAL 2015).

6.2 Osallistuneiden taustatiedot

Kyselyn aluksi selvitettiin osallistuneiden taustatietoja. Kyselyyn osallistui 26 vastaajaa, joista neljä, eli noin 15 % oli miehiä, ja loput 22 (85 %) naisia. Vastaajien ikä vaihteli 23 ja 50 ikävuoden välillä. Noin 58 % vastaajista oli enintään 27-vuotiaita. Vastaajista 85 % (22 vastaajaa) oli suorittanut opintonsa normaaleina päiväopintoina, ja 15 % (neljä vastaajaa) monimuoto-opintoina. Vaikka päiväopiskelu onkin huomattavasti suosittuempaa, vastaajista suurempi osa oli siis päiväopiskelijoita kuin päiväopiskelijoiden osuus keskimäärin kaikista opiskelijoista. Pohjaopintoina 85 %:lla (22 vastaajaa) oli ylioppilastutkinto, 12 %:lla (kolme vastaajaa) ammatillinen tutkinto ja 3 %:lla (yksi vastaaja) jokin toinen ammattikorkeakoulututkinto.

Meurosen vuoden 2010 tutkimuksessa sukupuoli- ja ikäjakaumat olivat lähes samanlaisia. Vastaajia oli kaiken kaikkiaan 16, joista 87,5 % naisia. Vastaajien ikä vaihteli 22 ja 58 ikävuoden välillä. (Meuronen 2010, 26.)

Taulukossa 3 on esitelty vastaajien opintojen aloitusvuosien ja valmistumisvuosien jakauma. Kuten taulukosta näkee, tyypillisin opintojen aloitusvuosi oli 2011, ja tyypillisin valmistumisvuosi 2015.

valmistumisvuosi * aloittamisvuosi Crosstabulation

Count		aloittamisvuosi						Total
		2007 tai aiemmin	2008	2009	2010	2011	2012	
valmistumisvuosi	2010	0	0	0	1	0	0	1
	2011	1	3	0	0	1	0	5
	2012	0	0	4	0	0	0	4
	2013	1	0	1	0	0	0	2
	2014	0	1	0	0	3	0	4
	2015	0	0	0	0	5	4	9
	2016	0	0	0	0	1	0	1
Total		2	4	5	1	10	4	26

Taulukko 3. Vastaajien valmistumisvuodet aloitusvuosittain

Suurin osa, noin 65 % kaikista vastaajista asui nykyään Lappeenrannassa tai lähialueella. Loput vastaajista asui pääkaupunkiseudulla tai muualla Suomessa, yksi ulkomailla. Noin 81 prosentilla ei ollut aiempaa työkokemusta alalta ennen opintojen aloittamista. Alan aiempaa työkokemusta oli viidellä henkilöllä ja heistäkin neljällä maksimissaan yksi vuosi.

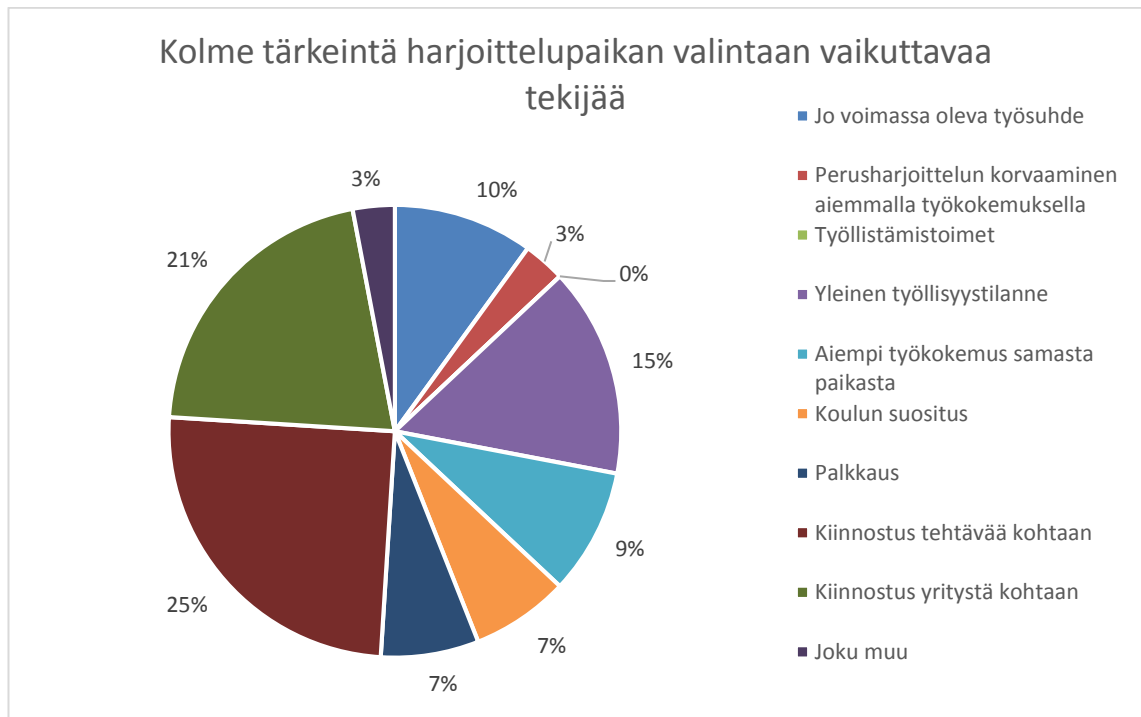
Koska tällä kyselyllä ei tavoitettu isompaa vastausjoukkoa, tässä opinnäytetyössä ei vertailla eroja taustatiedoittain. Jos vastausjoukko olisi ollut isompi, vertailua olisi voitu tehdä esimerkiksi sukupuolten tai ikäryhmien välillä.

6.3 Työharjoittelu

Taustatietojen kartoituksen jälkeen kysely eteni työharjoitteluihin liittyviin kysymyksiin. Näillä kysymyksillä haluttiin selvittää harjoittelupaikkojen valintaan vaikuttavia tekijöitä, harjoitteluiden vastaavuutta tulevaan alaan sekä työtehtäviä harjoitteluiden aikana.

Kyselyn perusteella harjoittelupaikan valintaan vaikutti eniten kiinnostus tehtävää kohtaan. Kyselyyn osallistujat saivat valita kolme tärkeintä tekijää. Kaksi seuraavaksi suosituinta valintaa olivat kiinnostus yritystä kohtaan ja yleinen työllisyystilanne. Kuviossa 3 on havainnollistettu jakaumaa eri vaihtoehtojen välillä. Kuten

kuviosta voi nähdä, harjoittelupaikan valintaan tehtävä- tai yrityskohtaisen kiinnostuksen lisäksi ovat vaikuttaneet eri asiat suhteellisen tasaisesti kyselyyn vastanneiden kesken.

Kuvio 3. Kolme tärkeintä harjoittelupaikan valintaan vaikuttavaa tekijää

Huomioitavaa on, että 10 % vastaajista suoritti työharjoittelun paikassa, johon heillä jo oli voimassa oleva työsuhde. Tässä kyselyssä ei kartoitettu sitä, olivatko vastaajat tällaisessa tilanteessa edes hakeneet muuta harjoittelupaikkaa. Voimassa oleviin työsuhteisiin tehtyjen harjoittelujen tehtäväkuvaukset vaihtelivat kirjanpidosta, palkanlaskennasta ja opetustehtävistä myyntityöhön, joista painotus oli viimeisessä. Yleisesti monet opiskelijat tekevätkin työn ohessa myyntityötä.

Perusharjoittelu ei vastaajien mielestä vastannut hyvin tulevaa alaa. Asteikolla 1-5, jossa 1 oli erittäin huonosti ja 5 erittäin hyvin, jopa yhdeksän vastaajaa, eli noin 35 %, valitsi vaihtoehdon 1. Vain neljän vastaajan mielestä (noin 15 %) harjoittelu vastasi tulevaa alaa erittäin hyvin. Harjoitteluun sisältyviä tehtäviä kartoitettiin avoimella kysymyksellä. Perusharjoittelun tehtävistä myyntityö oli tyypillisin, alan tehtävistä palkanlaskenta ja muut toimistotyöt mainittiin myös. Perusharjoittelusta palkkaa sai 85 % vastaajista (22 vastaajaa), loput 15 % (neljä vastaajaa) teki harjoittelun ilman korvausta.

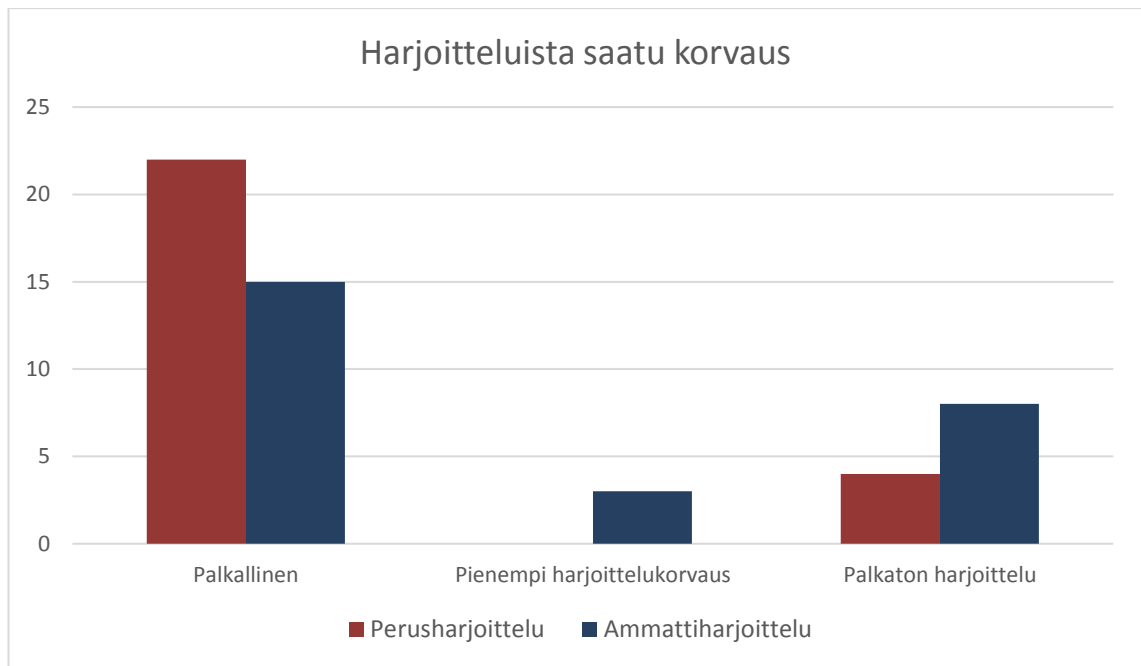
Ammattiharjoittelun ja tulevan työn vastaavuus oli kyselyn perusteella huomattavasti yleisempää kuin perusharjoittelun osalta. Näin pitäisi tietenkin ollakin. As-teikolla 1 - 5, jossa 1 oli erittäin huonosti ja 5 erittäin hyvin, 70 % (kahdeksantoista vastaajaa) valitsi vaihtoehdon 4 tai 5. Alla taulukosta 4 selviää tarkempi jakauma. Myös ammattiharjoittelun osalta kysyttiin tehtävänimikettä avoimella kysymyksellä. Kysymyksen vastauksista voi päätellä saman harjoittelun ja tulevan työn vastaavuuden kuin vastaajien omista arvioista; tehtävänimikkeiksi on mainittu muun muassa ostoreskontran hoitaja, kirjanpitäjä, palkanlaskija ja toimistotyöntekijä. Nämä ovat samoja nimikkeitä kuin tradenomien valmistumisen jälkeisissä tehtävissä.

ammattiharjoittelun vastaavuus					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1 Erittäin huonosti	1	3,8	3,8	3,8
	2	1	3,8	3,8	7,7
	3	6	23,1	23,1	30,8
	4	9	34,6	34,6	65,4
	5 Erittäin hyvin	9	34,6	34,6	100,0
	Total	26	100,0	100,0	

Taulukko 4. Ammattiharjoittelun ja tulevan alan vastaavuus

Vastaajatasolla tehtävänimikkeitä tarkasteltaessa havaittiin, että ne, jotka suorittivat jo perusharjoittelun laskentatoimen tehtävissä, suorittivat usein ammattiharjoittelun samalla tehtävänimikkeellä. Kyselyssä ei tutkittu tehtiinkö tällaisissa tapauksissa harjoittelut samassa yrityksessä.

Palkallisessa ammattiharjoittelussa vastaajista oli 58 % (15 henkilöä), 11 % (kolme vastaajaa) sai pienempää harjoittelukorvausta ja 31 % (kahdeksan vastaajaa) teki ammattiharjoittelun korvauksetta. Mielenkiintoista on, että palkattomien harjoittelujen määrä on korkeampi ammatti- kuin perusharjoittelussa. Tämä voi kertoa myös siitä, että perusharjoittelu on suoritettu jo olemassa olevassa työpaikassa. Toisaalta kaksi vastaajaa ilmoitti korvanneensa perusharjoittelun aiemalla työkokemuksella, mikä on mahdollista monimuoto-opiskelijoille. Ero on kuitenkin selkeä palkallisen harjoittelun osalta. Kuviossa 4 on havainnollistettu perus- ja ammattiharjoitteluiden eroja korvauksen osalta.

Kuvio 4. Harjoitteluista saatu korvaus

Tässä opinnäytetyössä käsiteltiin aiemmin Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun tutkimusta, jonka mukaan opiskelija edeltävä työkokemus vaikuttaa työharjoittelun palkkaukseen positiivisesti (Zacheus 2009). Myös tämän opinnäytetyön kyselyn perusteella voidaan todeta näin olevan. Kaikilla niillä, joilla oli aiempaa työkokemusta alalta ennen opintoja, perusharjoittelu oli palkallinen, ja he saivat ammattiharjoittelustakin palkkaa tai pienempää korvausta. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun tutkimuksen perusteella yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan opiskelijoista lähes 60 % sai korvauksen harjoittelusta (Zacheus 2009). Tämän kyselyn tulos ammattiharjoittelun osalta on samanlainen, mutta kuten aiemmin jo kävi ilmi, perusharjoittelusta korvauksen sai jopa 85 % vastaajista.

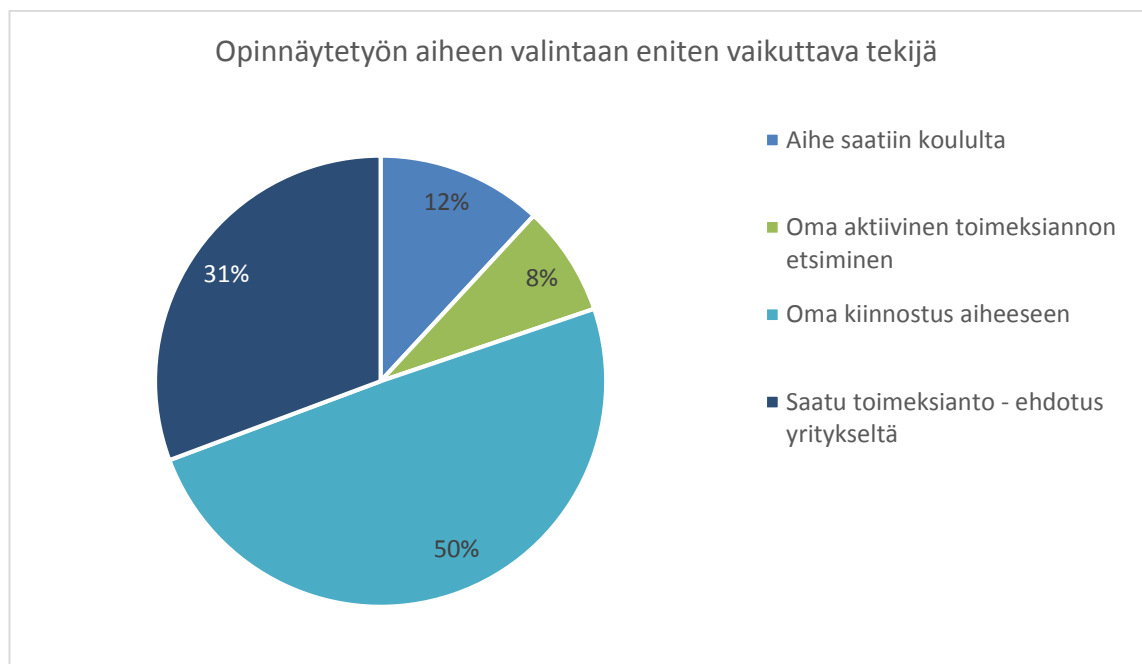
Kyselyssä selvitettiin myös siitä, selkeyttivätkö perus- ja ammattiharjoittelut opiskelijan omia tulevaisuudensuunnitelmia. Asteikolla 1 - 5 vastaajien keskiarvoksi saatiin 3,4, mikä kertoo suunnitelmien jonkin verran selkiintyneen. Tässä opinnäytetyössä käsiteltiin aiemmin työharjoitteluiden tavoitteita, joita olivat tutustuminen opiskelualan tehtäviin ja ammatillisen osaamisen kehittäminen. Harjoittelun on tarkoitus myös tukea opiskelijan urasuunnitelmia, ja tämän tavoitteen voidaan katsoa toteutuneen, koska harjoittelu on selkeyttänyt suunnitelmia. Tässä

opinnäytetyössä käsitellään myöhemmin sitä, millaisiin tehtäviin vastaajat ovat työllistyneet valmistuttuaan.

6.4 Opinnäytetyö

Kyselyn kolmannessa osiossa selvitettiin opinnäytetöiden aihealueita sekä aiheenvalintaperusteita. Kiinnostavaa oli myös, oliko opinnäytetyö tehty toimeksiannosta ja toimeksiannosta nimenomaan opiskelijan aiempaan työharjoittelu- paikkaan.

Kyselyn perusteella opinnäytetyön aiheet liittyivät useimmin verotukseen, kirjanpitoon tai johdon laskentatoimeen. Aiheen valintaan vaikutti eniten (50 % vastaajista) opiskelijan oma kiinnostus aiheeseen, mutta myös saatu toimeksianto yritykseltä (noin 31 % vastaajista). Aiheen valintaan vaikuttavia tekijöitä kuvataan kuviossa 5.

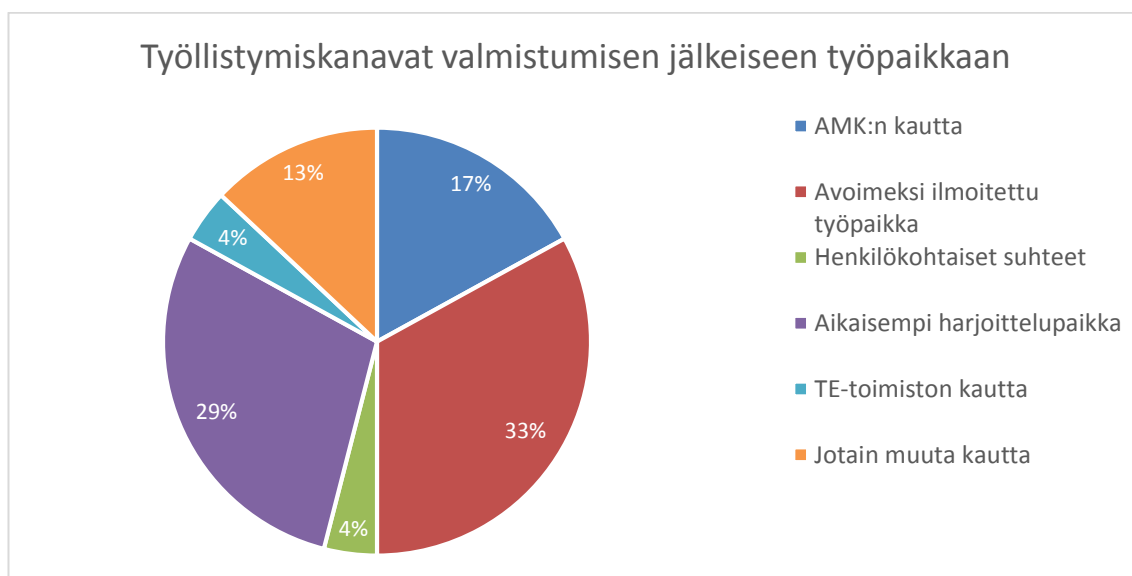
Kuvio 5. Opinnäytetyön aiheen valintaan eniten vaikuttava tekijä

Hieman yli puolet (noin 54 %, neljätoista vastaajaa) teki opinnäytetyönsä toimeksiannosta. Heistä 43 prosentilla paikka oli sama, jossa opiskelija oli tehnyt aiemmin jommankumman harjoitteluistaan.

6.5 Tilanne valmistumisen jälkeen

Neljännessä osiossa tarkasteltiin kyselyyn osallistuneiden työtilannetta heti valmistumisen jälkeen. Lisäksi haluttiin kartoittaa onko työharjoitteluilla tai opinnäytetyöllä ollut vaikutusta valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen ja minne tradenomit alueellisesti työllistyvät ja mitkä tekijät siihen vaikuttavat. Suurin osa kysymyksistä esitettiin vain niille vastaajille, jotka olivat työllistyneet (24 vastaajaa).

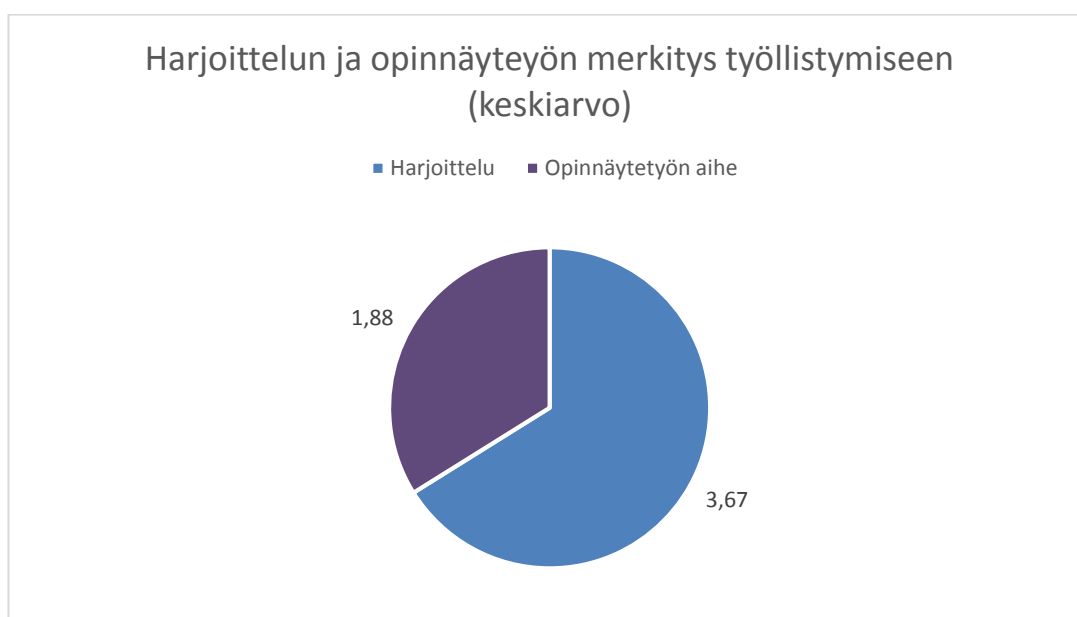
Yli 60 % vastaajista työllistyi jo ennen valmistumistaan, ja 30 % heti tai viimeistään kolmen kuukauden kuluessa valmistumisesta. Ainoastaan 8 % eli kaksi vastaajaa ei ollut työllistynyt valmistumisen jälkeen kyselyn tekohetkellä. Työllistyminen tapahtui useimmiten avoimeksi ilmoitetun paikan tai aiemman harjoittelupaikan perusteella. Kolmanneksi eniten työllistymistä tapahtui ammattikorkeakoulun kautta. Yritykset kysyvät ammattikorkeakoulun opetushenkilökunnalta suoraan opiskelijoita ja valmistuvia heillä avoimena oleviin tehtäviin. Kuviossa 6 on eritelty eri työllistymiskanavat valmistumisen jälkeen. Kuten kuviosta näkyy, työllistymiskanavia on ollut useita erilaisia. Kyselyssä vastausvaihtoehtoina oli myös opinnäytetyöpaikkaan työllistyminen, avoin hakemus valmistunutta kiinnostavaan yritykseen sekä palkattoman harjoittelun tai työllistämistoimen kautta työllistyminen. Näitä vaihtoehtoja ei valinnut kukaan vastaajista. Vaihtoehdon ”jotain muuta kautta” valitsi yhteensä kolme vastaajaa. Heistä yksi työllistyi Duuni Day -tapahtuman avulla, yhdellä oli jo voimassa oleva työsuhde ja yksi työllistyi rekrytointitoimiston kautta toiseen tehtävään kuin oli alun perin hakenut.

Kuvio 6. Työllistymiskanavat valmistumisen jälkeiseen työpaikkaan

Meuronen (2010) tutki ainoastaan kyselyntekohetken työn työllistymiskanavia, mutta moni vastaajista oli ollut vain yhdessä työssä valmistumisensa jälkeen. Kuusi vastaajaa (38 %) oli työllistynyt työnhakuilmoituksen kautta, yksi (6 %) opilaitoksen avulla ja yksi (6 %) oli työllistynyt työharjoittelupaikkaansa. Kolme vastaajaa (19 %) työllistyi aiemman kontaktinsa avulla. Loput olivat työllistyneet muuta kautta. Työllistyminen harjoittelupaikan tai ammattikorkeakoulun kautta on siis lisääntynyt, ja työpaikkailmoituksen kautta työllistyminen on lähes yhtä yleistä kuin vuoden 2010 kyselyn mukaan.

Vastaajista suurin osa koki harjoitteluilla olleen vaikutusta valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen, mutta opinnäytetyön aiheella ei vastaajien mielestä yleisemmin ollut merkitystä. Kuviossa 7 on havainnollistettu jakaumaa harjoittelun ja opinnäytetyön merkityksestä työllistymiseen vastaajien keskiarvojen perusteella.

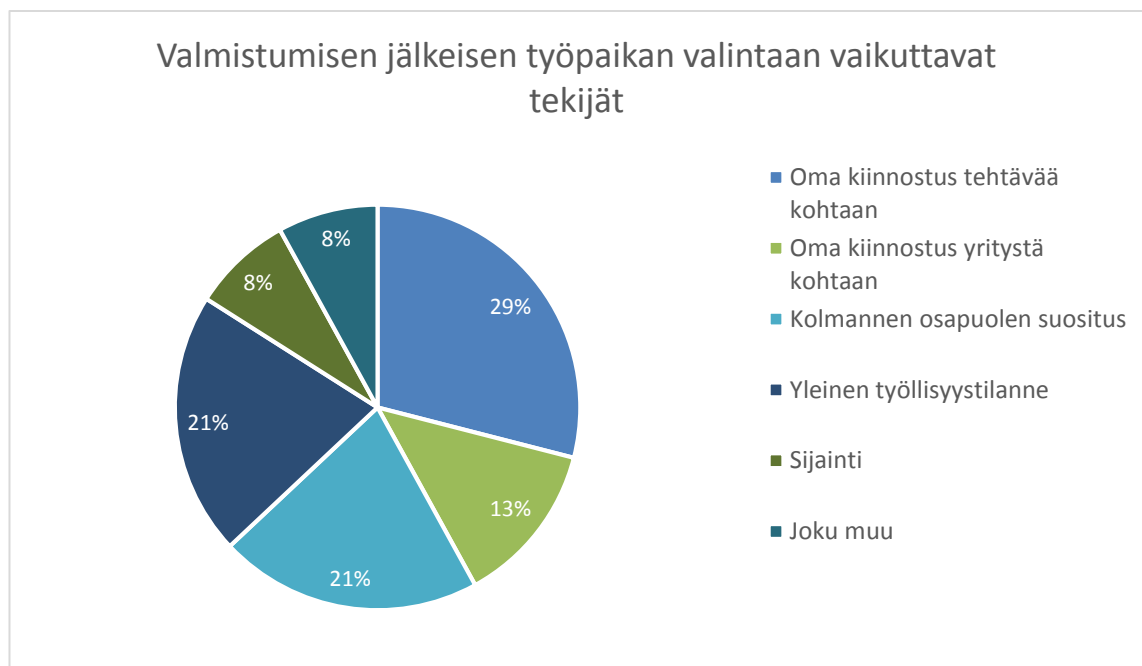
Kuvio 7. Harjoittelun ja opinnäytetyön merkitys työllistymiseen

Tradenomiliitto TRAL vuoden 2011 tutkimuksen mukaan siihen osallistuneista vastavalmistuneista tradenomeista jopa 57 prosenttia oli työllistynyt yritykseen, jonne oli tehnyt työharjoittelun tai opinnäytetyön (Tradenomiliitto TRAL 2011). Tästä opinnäytetyön kyselystä saatu tulos tukee tätä harjoittelun osalta.

Meuronen ei tutkinut harjoittelun ja opinnäytetyön merkitystä työllistymiseen, mutta Moilanen, Määttä ja Määttä tekivät vuonna 2010 opinnäytetyönään

valtakunnallisen kyselyn, jossa kysyttiin myös opinnäytetyön ja harjoittelun merkitystä työnsaantiin. Kysely oli suunnattu kaikille, ei vain laskentatoimen tradenomeille. Heidän kyselynsä perusteella 52,4 % vastanneista koki, että opinnäytetyöllä ei ollut lainkaan merkitystä työnsaantiin. Tätä selitettiin muun muassa sillä, että työhaastatteluissa opinnäytetyöstä ei kysytä tai sitä ei itse oteta puheeksi, koska aihe ei liity haettavaan tehtävään. 42 % vastaajista koki harjoittelun luoneen uusia mahdollisuuksia työelämässä ja moni olikin työllistynyt työharjoittelupaikkaansa. (Moilanen ym. 2010.)

Kuten harjoittelupaikan valinnassakin, myös ensimmäisen työpaikan valintaan vaikutti eniten oma kiinnostus tehtävää kohtaan. Seuraavaksi eniten vaikutti kolmannen osapuolen suositus ja yleinen työllisyystilanne yhtä suurin osuuksin. Kuvio 8 näkyy kaikkien eri tekijöiden jakauma. Kyselyssä vastausvaihtoehtona oli myös palkkaus, mutta sitä ei valinnut yksikään vastaajista.

Kuvio 8. Valmistumisen jälkeisen työpaikan valintaan vaikuttavat tekijät

Kuviosta 8 voi havaita, että kaksi vastaajaa valitsi vaihtoehdon joku muu. Toinen heistä oli työllistynyt paikkaan jo aiemmin, ja toinen kutsuttiin suoraan haastatteluun.

Ensimmäisen työpaikan tehtävänimikkeet ovat ammattiharjoittelun kanssa isolta osalta yhteneväisiä. Tehtäviä ovat muun muassa kirjanpito, ostoreskontran hoito

ja palkanlaskenta. Kirjanpitäjä oli mainituin tehtävänimike. Myös tämä kysymys oli avoin kyselyssä. Tarkasteltaessa ammattiharjoittelun nimikettä ja ensimmäisen työn nimikettä vastaajakohtaisesti moni oli päätenyt samankaltaisiin tehtäviin. Esimerkiksi ammattiharjoittelu oli suoritettu avustavana kirjanpitäjänä ja ensimmäinen työ oli kirjanpitäjän nimikkeellä. Kirjanpidon lisäksi ammattiharjoittelua ja ensimmäistä työtä yhdistäviä tehtäviä olivat palkanlaskenta ja isännöintitoimiston työtehtävät. Vastauksista nousi esiin myös se, että molemmat harjoittelut oli suoritettu ensimmäiseen työpaikkaan. Harjoittelupaikalla on siis nimikkeitäkin tarkastellessa merkitystä siihen millaisiin tehtäviin työllistyy valmistuttuaan. Alla on muutama lainaus vastauksista ensimmäisen työn tehtävänimikkeisiin ja niihin liittyvien tehtävien kuvauksiin.

Valmistuin helmikuussa 2015, syyskuussa 2015 aloitin uudessa työpaikassa yritysneuvojana. Hoidan pien- ja mikroyritysten rahoitusta ja varallisuudenhoitoa.

Kiinteistösihteeri, asiakaspalvelu, muu toimistotyö (postitus, kopiointi), kirjanpito, isännöinnin avustavat tehtävät (budjetointi tms), taloyhtiöiden ostolaskujen reskontran hoitaminen

Kirjanpitäjä. Asiantuntijatason kirjanpitotehtävät, keskisuurten ja suurten kiinteistöyhtiöiden kirjanpito

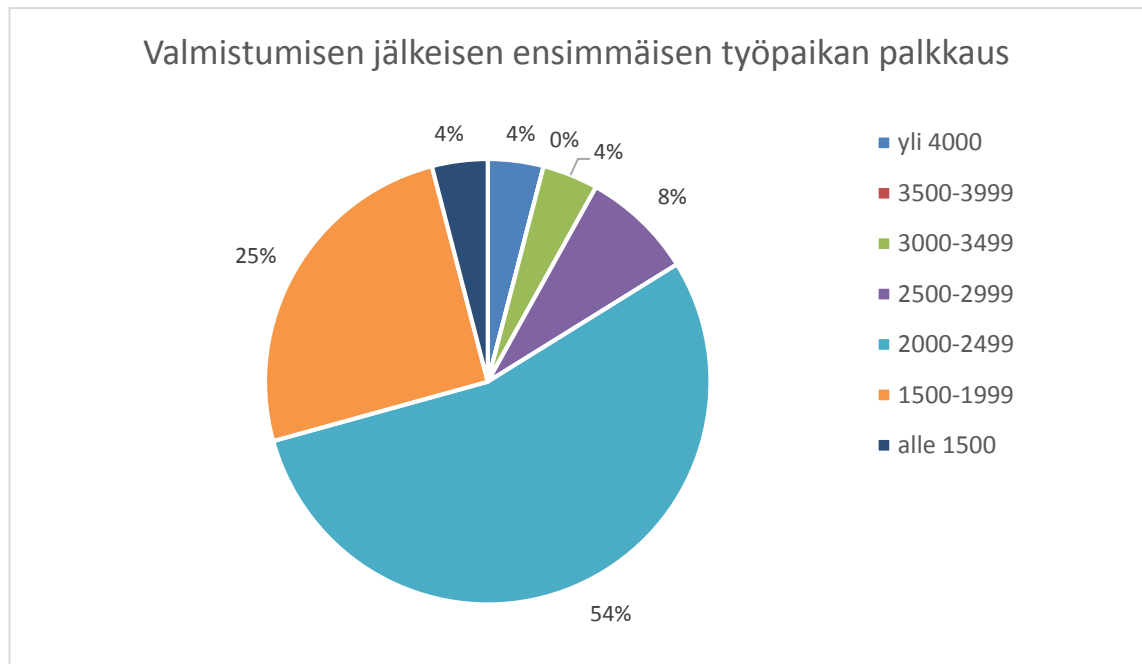
Ostoreskontran hoitaja. Työtehtävät melko samoja kuin harjoittelun aikana. Lisäksi tullut enemmän kirjanpidon avustavia tehtäviä ja suurempi vastuu reskontran toiminnasta. Lisäksi tullut jonkin verran tehtäviä, joita vain minä teen tätä nykyä.

Kirjanpitäjä. Kirjanpito, tilinpäätökset, palkanlaskenta, laskutus yms.

Meurosen (2010) kyselyyn vastanneista suurin osa työskenteli ensimmäisessä työssään kirjanpidon ja palkanlaskennan tehtävissä. Muita tehtäviä olivat muun muassa myyntityö sekä henkilöstö- ja taloushallinnon tehtävät. Yksi toimi yrittäjänä. Tehtävät ovat siis pääosin samankaltaisia, kuin nyt tehdyn kyselyn perusteella. Nyt tehdyn kyselyn vastauksissa myyntityöhön viitattiin ainoastaan kerran, yhden vastaajan kertoessa olevansa myyntipäällikkö. Molempien kyselyjen perusteella tradenomit ovat työllistyneet hyvin tai melko hyvin laskentatoimen tradenomin koulutustaan vastaaviin tehtäviin. Myönteistä on, että heikentynyt taloudellinen tilanne ei ole vaikuttanut siihen millaisiin tehtäviin tradenomit ovat päätyneet. Toisaalta työttömyys tradenomien keskuudessa on lisääntynyt. Vastaajien

omaa mielipidettä opintojen ja tehtävien vastaavuudesta kysyttiin myöhemmin kyselyssä.

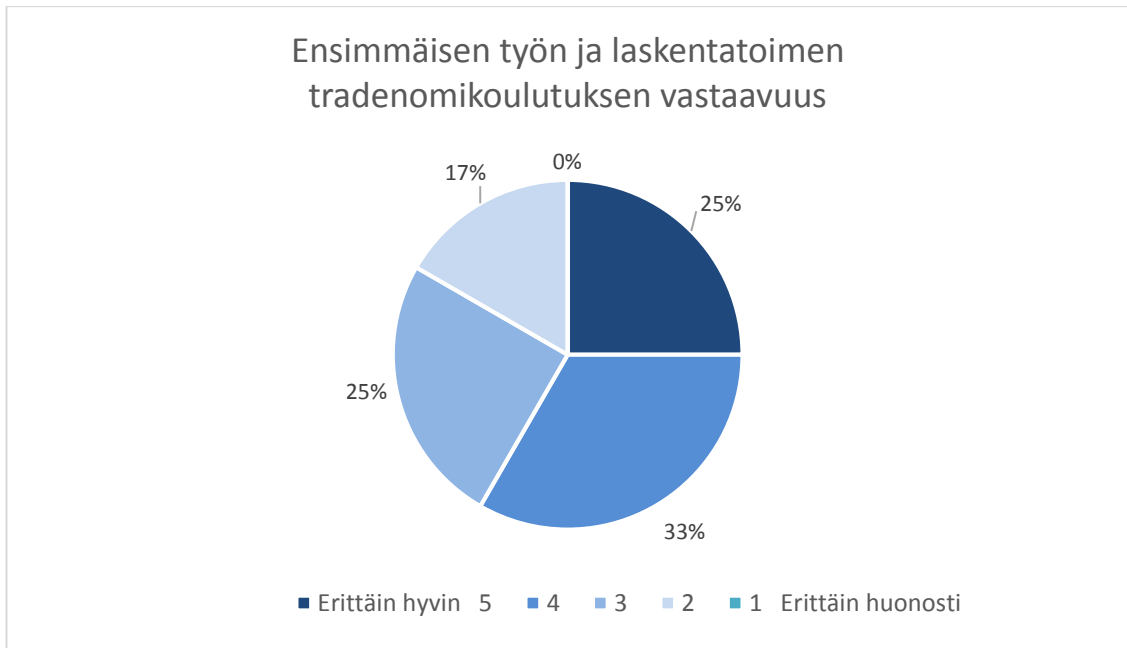
Kuviossa 9 on kuvattu vastaajien ensimmäisen valmistumisen jälkeisen työpaikan palkkausta. Yleisimmin, yli puolet vastaajista ansaitsi 2 000 - 2 499 euroa kuukaudessa.

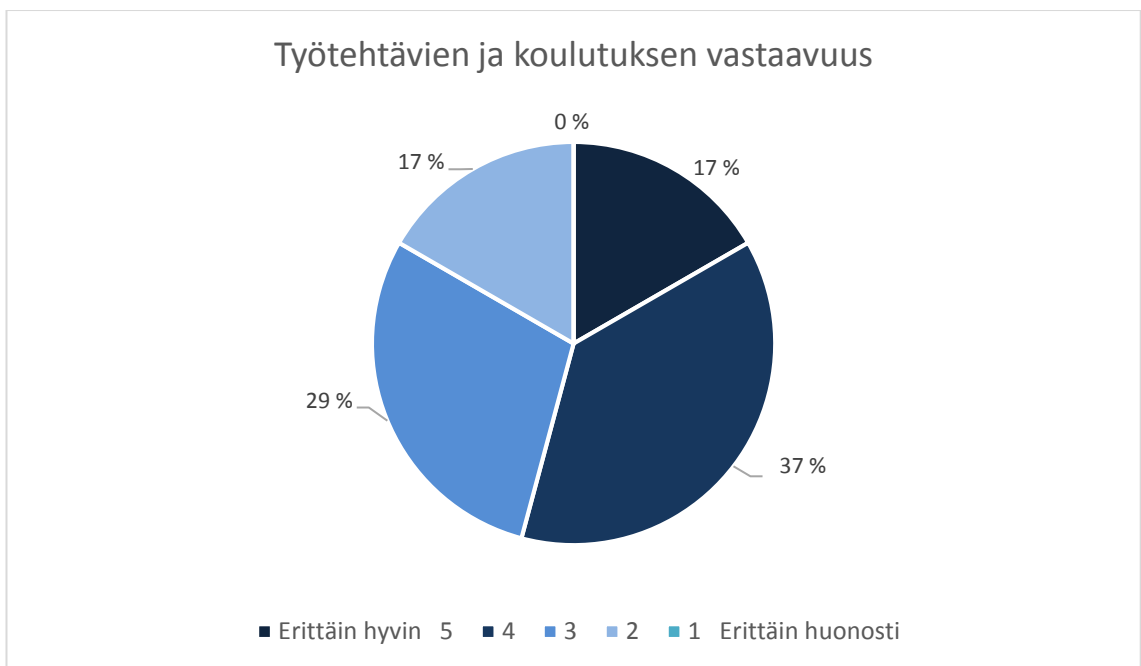
Kuvio 9. Valmistumisen jälkeisen ensimmäisen työpaikan palkkaus

Tradenomiliitto suosittaa vastavalmistuneelle tradenomille alkupalkaksi 2500–3200 euroa kuukaudessa koulutusta vastaaviin tehtäviin (Tradenomiliitto TRAL 2016). Tähän nähden vastaajat ansaitsivat hieman alle suositusten. Palkkaus ei myöskään yllä Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneiden palkkakeskiarvoon, joka oli 3283 euroa vuonna 2015 (Tradenomiliitto 2015).

Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että valmistumisen jälkeinen työ vastasi hyvin tai erittäin hyvin saatua laskentatoimen suuntautumisen tradenomikoulutusta. Myös työtehtävien vaatimustaso vastasi koulutusta hyvin. Vastaajien mielipiteitä näihin kahteen vastaavuuteen voi tarkastella lähemmin kuvioista 10 ja 11. Mitä tummempi alue kuviossa on, sitä enemmän vastaavuutta vastaajat kokivat.

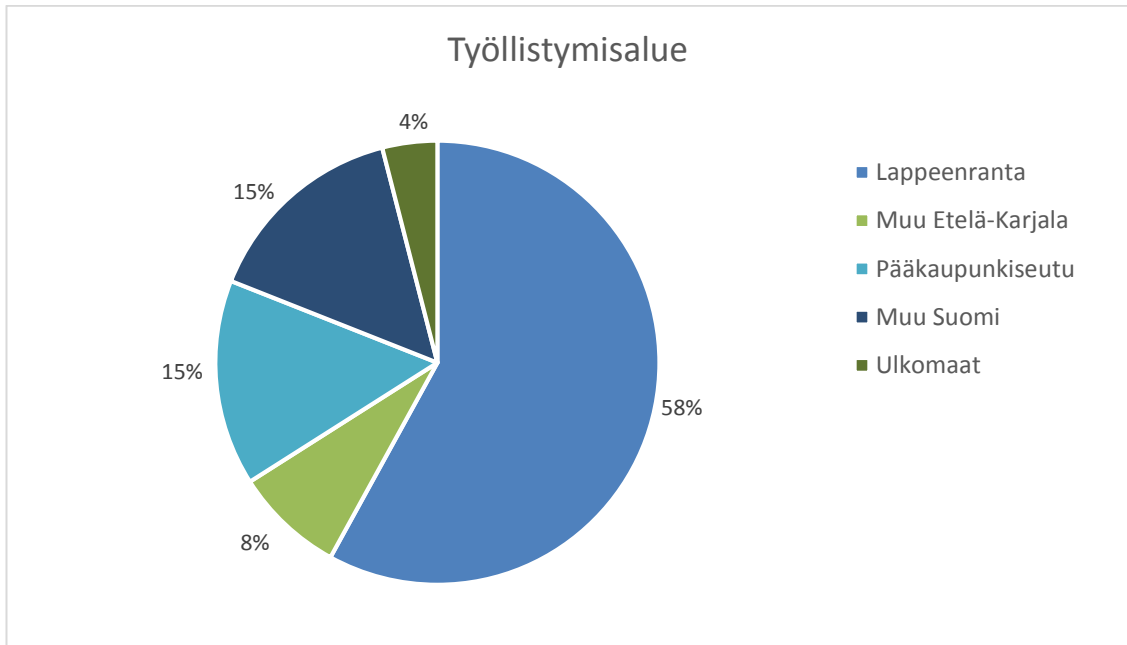
Kuvio 10. Ensimmäisen työn ja laskentatoimen tradenomikoulutuksen vastaavuus

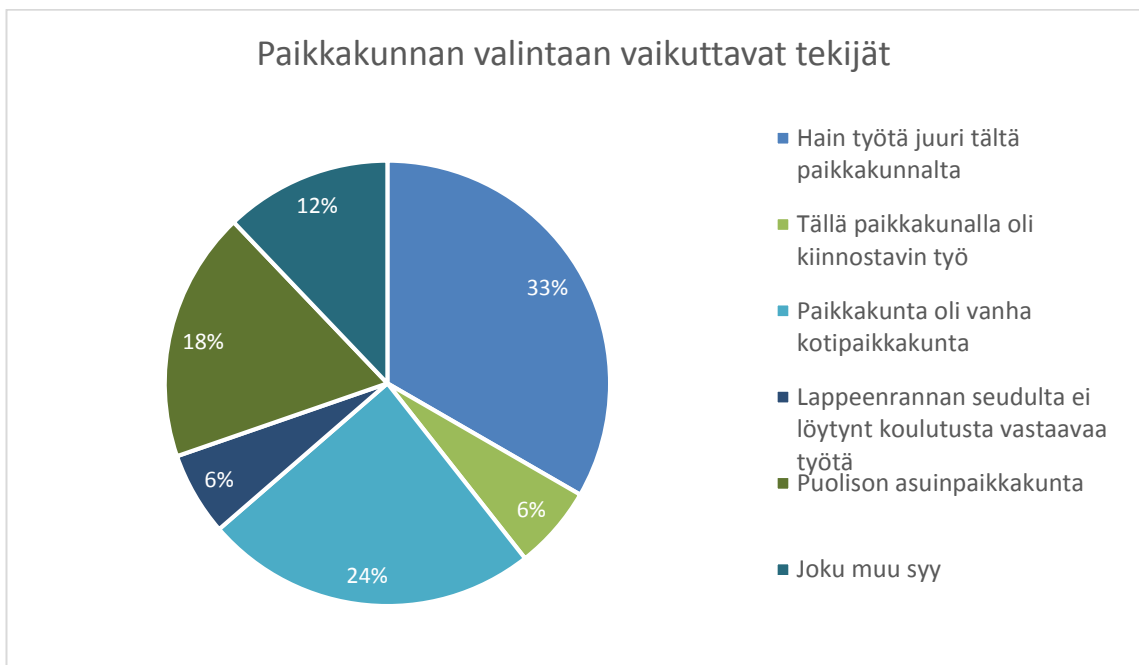
Kuvio 11. Ensimmäisen työn ja koulutuksen vastaavuus

Määräaikaisia työsuhteita ensimmäisistä valmistumisista oli kyselyn mukaan 54 %. Kolme neljäsosaa työpaikoista sijaitsi Lappeenrannassa tai lähi-alueella, enin osa lopuista pääkaupunkiseudulla. Kuviossa 12 on selvennetty aluejakaumaa tarkemmin. Paikkakunnan valintaan oli vaikuttanut vastausten mukaan eniten halu työskennellä juuri tällä paikkakunnalla tai vanhalla kotipaikka-

kunnalla. Myös puolison asuinpaikka oli merkittävä valintaperuste paikkakunnalle. Kuvio 13 havainnollistaa paikkakunnan valintaan vaikuttavia tekijöitä. Kyselyssä vastaajat saivat valita enintään kaksi heitä koskevaa valintaperustetta.

Kuvio 12. Työllistymisalueet valmistumisen jälkeen

Kuvio 13. Paikkakunnan valintaan vaikuttavat tekijät

Paikkakunnan valintaperusteessa ”jokin muu syy” -kohdan valinneista selkeästi annettujen vaihtoehtojen ulkopuolella oli lyhyt työmatka toiselle paikkakunnalle. Tämä oli syynä puolella vaihtoehdon valinneista.

6.6 Tilanne kyselyn tekohetkellä

Seuraavaksi kysely eteni kartoittamaan osallistuneiden tilannetta kyselyn tekohetkellä. Osallistujilta kysyttiin työhön ja työllistymiseen liittyvien kysymysten lisäksi yrittäjyyteen ja jatkokouluttautumiseen liittyviä kysymyksiä. Tämän osion kysymyksillä haluttiin selvittää lisäksi ovatko tradenomien tehtävät muuttuneet sitten valmistumisen jälkeisen ensimmäisen työn. Osa kysymyksistä esitettiin vain valmistumisensa jälkeen työllistyneille vastaajille, ja osa edelleen niille vastaajille, joilla oli ollut enemmän kuin yksi tradenomikoulutusta vastaava työ.

Kyselyn tekohetkellä työssä oli 20 vastaajaa, eli noin 77 % kaikista vastaajista. Heistä yksi myös opiskeli töiden ohessa. Lisäksi yksi vastaajista oli kuntouttavassa työtoiminnassa. Työttömiä oli kaksi, ja loput vastaajista (kolme) olivat perhevapaalla.

Työllisyystilanne oli parempi vuonna 2010 kuin tämän kyselyn tekohetkellä kuusi vuotta myöhemmin. Meurosen kyselytutkimuksessa jopa 15 vastaajaa kaikista kuudestatoista, eli noin 94 %, oli kyselyn tekohetkellä töissä. Yksi oli jatkokoulutuksessa. (Meuronen 2010, 26.)

He, joilla oli alan työkokemusta ennen tradenomiopintojen aloittamista, olivat kaikki työllistyneet kyselyn tekohetkellä. Tämän voi todeta taulukosta 5.

Nykytilanne * työkokemus Crosstabulation

Count		Alan työkokemus ennen opintoja					Total
		Ei kokemusta	1 vuosi	2 vuotta	7 kk	alle vuosi	
Tilanne kyselyn tekohetkellä	Työssä	14	2	1	1	1	19
	Työtön	2	0	0	0	0	2
	Perhevapaalla	3	0	0	0	0	3
	Joku muu	2	0	0	0	0	2
Total		21	2	1	1	1	26

Taulukko 5. Alan työkokemuksen ja kyselyn tekohetken tilanteen suhde

Valmistumisen jälkeisten työpaikkojen lukumäärä vaihteli nolasta neljään. Tyypillisimmin (noin 54 %) vastaajilla oli ollut ainoastaan yksi työpaikka. Toisaalta

vaikka työpaikkoja olisi ollut useampikin, kyselyn perusteella työpaikoista vain yksi olisi yleisimmin ollut tradenomikoulutusta vastaava. Työpaikkojen lukumäärää ja työn ja tradenomikoulutuksen vastaavuutta on kuvattu taulukossa 6.

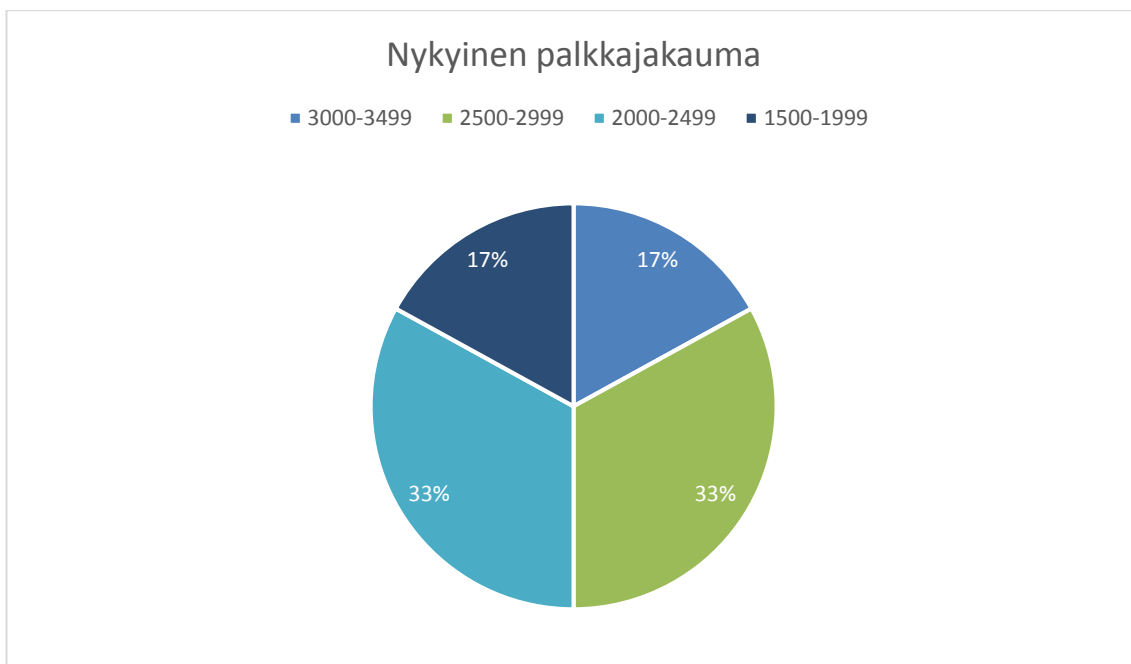
Työpaikkojen lukumäärän ja tradenomikoulutusta vastaavien työpaikkojen suhde

Count		Työpaikkojen lukumäärä					Total
		0	1	2	3	4	
Tradenomikoulutusta vastaava työ lkm	0	2	0	0	0	0	2
	1	0	14	1	3	0	18
	2	0	0	4	0	0	4
	3	0	0	0	0	1	1
	4	0	0	0	0	1	1
Total		2	14	5	3	2	26

Taulukko 6. Työpaikkojen lukumäärän ja tradenomikoulutusta vastaavien työpaikkojen suhde

Kuudella henkilöllä, eli noin 23 %:lla kaikista vastaajista, tradenomikoulutusta vastaavia työpaikkoja oli valmistumisen jälkeen ollut enemmän kuin yksi. He kaikki työskentelivät kyselyn tekohetkellä toistaiseksi voimassa olevassa työsuhhteessa. Vastaajilla oli kaiken kaikkiaan ollut 41 työpaikkaa, joista 33 (80 %) oli tradenomikoulutusta vastaavia. Vuoden 2010 kyselyyn vastanneista 19 % oli ollut enemmän kuin yksi tradenomikoulutusta vastaava työ valmistumisen jälkeen ja vastaajilla oli ollut yhteensä 26 työpaikkaa, joista 21 (81 %) tradenomikoulutusta vastaavaa (Meuronen 2010, 28). Tämän opinnäytetyön kyselyn perusteella työsuhhteiden lukumäärä yksittäisellä tradenomilla on siis kasvanut. Tätä voidaan selittää huonolla talous- ja työllisyystilanteella, joka ei kannusta palkkaamaan vakituisia työntekijöitä. Koulutusta vastaavien työpaikkojen suhteellinen määrä on sen sijaan pysynyt ennallaan.

Kuviossa 14 on kuvattu useammassa kuin yhdessä työssä olleiden nykyistä palkkajakaumaa. Palkkajakauma on tasaisemmin jakautunut kuin heti valmistumisen jälkeen, vaikkakin pitää ottaa huomioon, että vastaajia oli tähän kysymykseen vain kuusi. Kukaan työpaikkaa vaihtaneista ei ansainnut 3500 euroa tai enemmän.

Kuvio 14. Nykyinen palkkajakauma

Vastaajista 50 %:lla on tapahtunut palkasta kehitystä ylöspäin. 17 %:lla (yksi vastaaja) palkka on laskenut ensimmäisestä työstä. Taulukosta 7 voi tarkastella vastaajien palkkakehitystä.

Count		Palkka ensimmäisessä työssä			Total
		1500-1999	2000-2499	2500-2999	
Palkkaus tällä hetkellä	1500-1999	0	1	0	1
	2000-2499	1	1	0	2
	2500-2999	1	0	1	2
	3000-3499	0	1	0	1
Total		2	3	1	6

Taulukko 7. Palkkakehitys ensimmäisestä työpaikasta nykyiseen työhön

Nykyisiä työnimikkeitä olivat controller, financial assistant, kansainvälisten palveluiden sihteeri, payroll accountant, toimistoapulainen ja yritysneuvoja. Asteikolla 1 - 5, vastaajat arvioivat nykyisen työnsä vastaavan laskentatoimen suuntautumisvaihtoehtoa keskiarvolla 4. Myös tehtävien vaatimustaso noudatti lähes samaa linjaa, keskiarvon ollessa 3,8. Vastausten perusteella tradenomit työskentelevät koulutustaan vastaavissa tehtävissä. Vastaajat olivat myös suhteellisen tyytyväisiä nykyiseen työhönsä, vastauksien keskiarvon ollessa samalla asteikolla 3,7.

Kyselyssä kysyttiin myös vastaajien toiveita urakehityksestään. Vastausta varten kyselyssä oli avoin vastaustila, johon 16 vastaajaa vastasi. Tämä oli kyselyn ainoa kysymys, johon vastaaminen ei ollut pakollista kyselyssä etenemisen kannalta. Urakehityksen yleisin toive oli uralla eteneminen haastavampiin tehtäviin esimerkiksi koulutuksen kautta. Myös alan vaihto muutamalla vastaajalla tuli tässä kohtaa esille, sekä yrittäjänä toimiminen. Yrittäjyyttä ja kouluttautumista käsiteltiin myöhemmin kyselyssä. Alla on muutamia lainauksia tradenomien vastauksista urakehitystoiveisiin liittyen.

Opiskelen uutta tutkintoa ja näin ollen päästä uusiin tehtäviin

Haluaisin jatkaa nykyisissä tehtävissäni vielä pari vuotta ja sitten siirtyä taas astetta vaativampiin tehtäviin.

Olen kouluttaunut toiseen ammattiin tradenomiopintojen ja jonkin aikaa alalla toimimisen jälkeen. Tällä hetkellä ei ole tarkoituksena toimia laskentatoimen tehtävissä.

Haluaisin jatkokouluttautua, jonka jälkeen voisin päästä vastuullisempiin tehtäviin esimerkiksi tilintarkastajaksi tai yritysten talousjohtoon.

Oma yritys

Haastavimmat työtehtävät, joissa pääsee hyödyntämään monipuolisemmin taloushallinnon osaamista, olisivat toiveena. Myös kouluttaminen kiinnostaa.

Urakehitystoiveisiin liittyen kysyttiin vastaajien todennäköisyyttä paikkakunnan vaihtovalmiuteen joko työllistyäkseen tai uralla edetäkseen. Vastaajat saivat valita valmiusasteensa asteikolla 1 - 5, en lainkaan todennäköisesti – erittäin todennäköisesti. Vastaukset jakoutuivat suhteellisen tasaisesti eri vaihtoehtojen välillä vastauskeskiarvon ollessa 3,2. Jakaumaa on havainnollistettu taulukossa 8. Kiinnostavaa on, että kyselyn tekohetkellä työttöminä olleet vastaajat eivät olleet halukkaita vaihtamaan paikkakuntaa. Kyselyssä ei paneuduttu niihin syihin, miksi näin on.

Paikkakunnanvaihtoherkkyys * Oletko tällä hetkellä Crosstabulation

Count

		Oletko tällä hetkellä				Total
		Työssä	Työtön	Perheva- paalla	Joku muu	
Kuinka todennäköisesti olisit valmis vaihtamaan paikkakuntaa työllistyäksesi tai edetäksesi uralla?	1 En lainkaan todennäköisesti	2	1	0	0	3
	2	5	1	1	1	8
	3	2	0	0	0	2
	4	4	0	1	1	6
	5 Erittäin todennäköisesti	6	0	1	0	7
Total		19	2	3	2	26

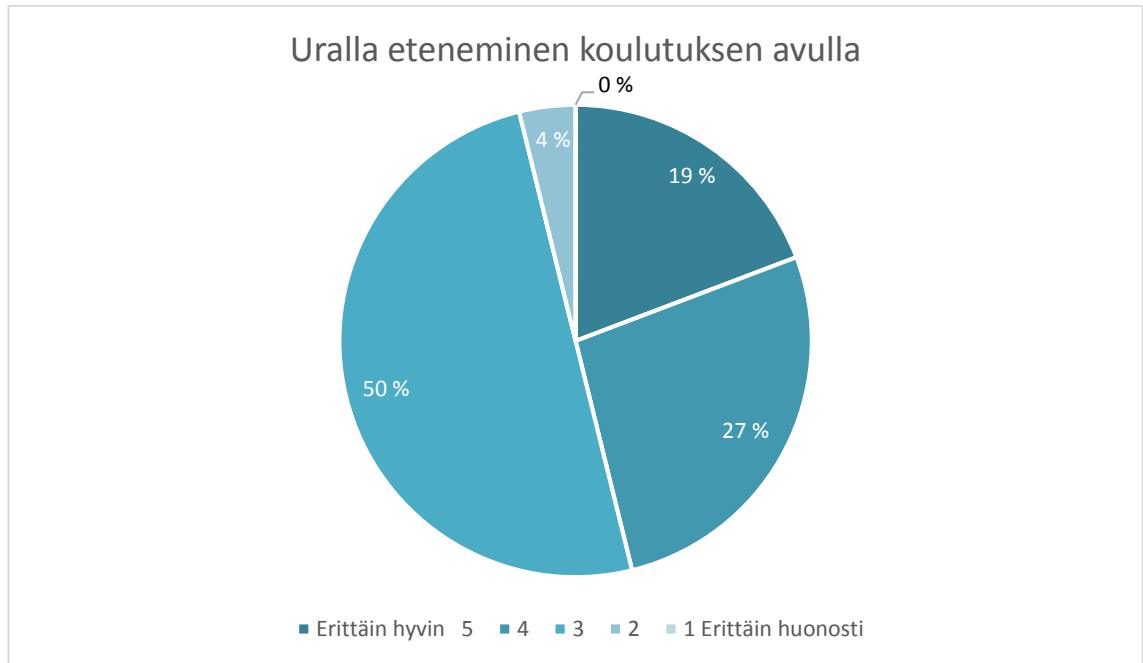
Taulukko 8. Paikkakunnan vaihtovalmius

Ainoastaan yksi vastaajista (4 %) toimi yrittäjänä valmistumisensa jälkeen. Vastaja miehestä hän oli myös saanut opintojensa aikana paljon tukea yrittäjyyteen. Päätös yrittäjyydestä oli tullut vuosi valmistumisen jälkeen. Yrittäjyyteen liittyvät lisäkysymykset esitettiin vain yrittäjänä toimivalle. Myös vuoden 2010 kyselyyn vastanneista yrittäjänä toimi yksi henkilö (Meuronen 2010, 31).

Neljä vastaajaa (noin 15 %) ilmoitti opiskelleensa lisää valmistumisensa jälkeen, ja heistä ainoastaan yksi (25 %) opiskeli samaa alaa. Toisin sanoen kaikista vastaajista 12 % oli vaihtanut alaa. Kolme vastaajaa neljästä oli opiskellut Kaakkois-Suomessa. Niiltä, jotka eivät ainakaan vielä olleet opiskelleet, kysyttiin olisiko heillä kuitenkin kiinnostusta jatko-opintoihin. Enin osa oli kiinnostunut; asteikolla 1 - 5 kiinnostuksen keskiarvo oli 3,5. Alan vaihto kiinnosti 20 %:a heistä, 60 % oli kiinnostunut opiskelemaan samaa alaa, ja loput eivät osanneet sanoa vielä. Enintä osaa kiinnosti yliopistotasoinen koulutus.

Meurosen kyselyyn vastanneista kuusi (noin 38 %) oli opiskellut valmistumisen jälkeen lisää, ja nimenomaan samaa alaa. 75 %:a vastanneista kiinnosti jatko-opiskelu, joista suurinta osaa saman alan opinnot yliopistotasolla. (Meuronen 2010, 40 – 41.)

Kuviosta 15 ilmenee vastaajien mielipiteiden jakauma siitä, miten heidän mielestään nykyinen koulutus mahdollistaa uralla etenemisen. Mitä tummempi sektorin väri on, sitä paremmaksi vastaajat kokivat mahdollisuutensa etenemiseen.

Kuvio 15. Uralla etenemisen mahdollisuus nykyisen koulutuksen avulla

Ne, joita jatko-opinnot kiinnostivat erittäin paljon tai jotka jo opiskelivat, olivat useammin sitä mieltä, että nykyisen koulutuksen avulla ei pysty etenemään uralla hyvin. Tämä tietenkin selittää osaltaan heidän kiinnostustaan jatko-opintoihin. Taulukosta 9 näkee, että vastaajista osaa ei kiinnostanut jatko-opinnot siitäkään huolimatta, että he kokivat koulutuksensa mahdollistavan uralla etenemisen huonosti.

Kiinnostus jatko-opintoihin ja uralla etenemisen mahdollisuus nykyisen koulutuksen avulla

Count

		Kiinnostus jatko-opintoihin					Total
		(opiskelee jo)	1	2	3	4	
Uralla eteneminen	2 Huonosti	0	1	0	0	0	1
nykyisen koulutuksen avulla	3	3	1	1	1	4	10
	4	0	0	1	2	3	6
	5 Erittäin hyvin	1	1	0	1	0	3
Total		4	3	2	4	7	20

Taulukko 9. Kiinnostus jatko-opintoihin ja uralla etenemisen mahdollisuus nykyisen koulutuksen avulla

Moilanen ym. (2010) kyselyssä tutkittiin myös uralla etenemisen mahdollisuuksia nykyisen koulutuksen avulla. Heidän kyselynsä vastanneista 61 % koki uralla etenemisen olevan mahdollista. Kyselyyn vastasivat useiden alojen tradenomit. Saimaan ammattikorkeakoulun laskentatoimen tradenomit kokevat siis uralla etenemisen mahdollisuutensa tätä paremmiksi.

7 Yhteenveto

Koko maailman bruttokansantuotteen kasvu on ollut heikkoa vuodesta 2010 vuoteen 2016, mikä on tässä opinnäytetyössä tarkasteltavana oleva ajanjakso. Suomen talouden kasvu ei ole tästä poikkeus; BKT kasvoi tarkastelujakson alussa, mutta sen jälkeen kasvu on ollut heikkoa. Suomessa työttömyysaste on pitkään ollut noin yhdeksän prosenttia. Yritykset eivät luota talouden kasvuun. Vienti Venäjälle on vähentynyt, ja Venäjän talousongelmat vaikuttavat merkittävästi tax free -myyntiin, joka puolestaan on merkittävää Kaakkois-Suomen taloudelle. Kaakkois-Suomessa talous- ja työllisyystilanne onkin heikompi koko Suomen tilanteeseen verrattuna.

Korkeakoulutettujen työttömyys on ollut kasvussa, mikä koskee erityisesti tradenomeja. Tähän vaikuttavat suuret koulutusmäärät, mutta myös se, että tradenomit työskentelevät aloilla, jotka ovat herkkiä taloustilanteen vaihteluille.

Näitä aloja ovat teknologiateollisuus, teollisuus ja kaupan ala. Tyypillisiä tradenomin tehtävänimikkeitä ovat muun muassa talousassistentti, kirjanpitäjä ja myyjä.

Tässä opinnäytetyössä tarkasteltiin Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneiden laskentatoimen tradenomien työllistymistä valmistuneille lähetetyn verkkokyselyn avulla. Vastauksia verrattiin aiemmista tutkimuksista saatuihin tuloksiin. Kysymyksien asettelulla pyrittiin siihen, että kysymykset eivät ole johdattelevia ja niihin on helppo vastata. Kyselyyn vastattiin anonyymisti ja itsenäisesti ilman opinnäytetyön tekijän vaikutusta. Näistä syistä kyselyn vastauksia voidaan pitää rehellisinä ja luotettavina. Kyselyn tulosten voidaan olettaa olevan toistettavissa.

Kyselyn populaatio eli tutkimuskohde on Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneet laskentatoimen tradenomit. Otoksena ovat vuodesta 2011 kesäkuuhun 2016 mennessä valmistuneet tradenomit, joita on 122. Havaintoyksikkö on yksi Saimiasta valmistunut tradenomi. Kysely lähetettiin lopulta 56 tradenomille, joista 26 vastasi. Vastausprosentiksi muodostui 48 %. Kato oli 79 %. Kyselyyn saatiin odotettua vähemmän vastauksia voimassa olevien sähköpostiosoitteiden määrän takia, mutta toisaalta vastausprosentti oli erittäin hyvä tavoitettuun joukkoon nähden. Vastausmäärän vähäisyys voidaan nähdä heikkoutena luotettavuutta tarkastellessa. Valittu kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä olisi vaatinut enemmän vastauksia. Kyselyn tuloksia ei voida yleistää siinä määrin, kuin oli tarkoitus. Katoa lisäsi varmasti kesä kyselyn toteuttamisajankohtana. Muita syitä saattavat olla myös kutsun saaneiden tradenomien mahdollinen työttömyys tai alan vaihto, jolloin kyselyyn vastaamista ei ole nähty kiinnostavana. Saimian kannattaisi valmistuvien yhteystietoja kerätessä painottaa toimivan sähköpostiosoitteen luovuttamista. Tästä olisi hyötyä ainakin alumnitoiminnalle, täydennyskoulutukseen ja valmistuvien työllistymiseen sekä ammattikorkeakoulun että tradenomien näkökulmasta. Moni opiskelija tai valmistuva työllistyi juuri AMK:n kautta tämän opinnäytetyön kyselyn tulosten mukaan.

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset olivat seuraavat: Miten Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneet laskentatoimen tradenomit työllistyvät? Onko opinnäy-

tetyön aiheella tai toimeksiannolla vaikutusta valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen? Onko työharjoittelupaikoilla vaikutusta valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen? Näihin kysymyksiin saatiin vastaukset, joten tutkimus on onnistunut tavoitteessaan. Toisaalta kysely ei tavoittanut niin suurta vastausjoukkoa kuin tavoiteltiin.

Kyselyn tekohetkellä kyselyyn vastanneista 77 % oli työssä. Suurin osa (75 %) Saimiasta valmistuneista tradenomeista on jäänyt paikkakunnalle tai lähialueelle. Yli puolet oli työllistynyt jo ennen valmistumistaan ja noin kolmannes valmistuttuaan. Ainoastaan 8 % oli työttömänä kyselyn tekohetkellä. Työllisyys oli laskenut Meurosen vuoden 2010 kyselyyn verrattuna, jolloin kyselyyn vastanneista 94 % oli työssä (Meuronen 2010, 26).

Työllistyneistä kolmannes työllistyi avoimen paikan kautta, ja lähes kolmannes työllistyi harjoittelupaikkaansa. Enin osa (54 %) työsuhteista oli määräaikaaisia. Tämä on sikäli yllättävää, että määräaikaisten työsuhteiden osuus valtakunnallisesti on ollut laskussa ja Meurosen kyselyn mukaan määräaikaaisia työsuhteita oli 13 prosentilla vastanneista (Meuronen 2010, 26). Toisaalta yleinen huono taloustilanne, johon ei ole näkyvissä suurta parannusta, ei kannusta palkkaamaan vakituisia työntekijöitä. Positiivista on, että tradenomit kuitenkin työllistyivät hyvin koulutusta vastaaviin tehtäviin. Ensimmäisen valmistumisen jälkeisen työsuhteen tehtävänimikkeistä mainituin oli kirjanpitäjä, mutta myös palkanlaskentatehtävät olivat yleisiä. Urakehitystoiveena mainittiin useimmiten haastavimmat työtehtävät, mutta myös yrittäjäyys. Kyselyyn vastanneista yrittäjänä toimi ainoastaan yksi henkilö.

Alan työkokemus ennen tradenomiopintoja auttoi kyselyyn osallistuneita työllistymään. Vastaajista 54 prosentilla oli ollut ainoastaan yksi työpaikka valmistumisen jälkeen, mutta määrä vaihteli yhdestä neljään. Oma kiinnostus tehtävää kohtaan oli merkittävin työpaikan valintaan vaikuttava tekijä. Ensimmäisessä valmistumisen jälkeisessä työpaikassa ansaittiin tyypillisimmin 2 000 - 2 499 euroa. Tradenomit olivat myös suhteellisen tyytyväisiä työhönsä.

Opinnäytetyön aiheella ei koettu olevan merkitystä työllistymiseen. Laskentatöiden tradenomin opinnäytetyöaiheet ovat tyypillisimmin verotuksen, kirjanpidon

tai johdon laskentatoimen alueilta. Puolet kyselyyn vastanneista ilmoitti aiheen valintaan vaikuttaneen eniten oman kiinnostuksensa, noin kolmannes yrityksen toimeksiannon. Hieman yli puolet opiskelijoista teki opinnäytetyönsä toimeksiannosta, ja tästä joukosta hieman alle puolella toimeksiantajana oli harjoittelu- paikka.

Työharjoittelun paikkavalintaan vaikutti eniten opiskelijan kiinnostus tehtävää kohtaan, mutta myös yleisellä työllisyystilanteella on merkitystä. Perusharjoittelu ei opiskelijoiden mielestä vastannut hyvin tulevaa alaa. Vastaaajista 70 % oli sitä mieltä, että ammattiharjoittelu vastasi sitä hyvin tai melko hyvin. Perusharjoittelu oli tyypillisimmin myyntityötä, ammattiharjoittelun nimikkeissä oli enemmän vaihtelua. Ammattiharjoittelun tehtävät olivat tyypillisesti kirjanpitoa, palkanlaskentaa tai ostoreskontran hoitoa. Kyselyn perusteella alalla suoritettu perusharjoittelu johtaa usein ammattiharjoittelun suorittamiseen samoissa tehtävissä. Opiskelija suoritti perusharjoittelun useimmin palkallisena, mutta ammattiharjoittelun joutui suorittamaan useammin pienemmällä korvauksella tai palkatta. Harjoittelun tehtävänimike seurasi usein ensimmäiseen työnimikkeeseen. Suurin osa vastaaajista kokikin harjoittelun vaikuttaneen positiivisesti työllistymiseensä.

Vastaaajista 12 % oli vaihtanut alaa, 4 % oli jatkokouluttautumassa samalla alalla. Suurin osa vastaaajista oli kiinnostunut jatko-opinnoista omalta alaltaan, useimmin yliopistossa. Toisaalta vastaaajista suurin osa oli sitä mieltä, että nykyinen koulutus mahdollistaa uralla etenemisen.

Suomen työttömyys on pysytellyt noin yhdeksässä prosentissa viime vuosina, ja pitkäaikais- sekä nuorisotyöttömyys ovat olleet kasvussa. Kaakkois-Suomen tilanne on keskimääräistä huonompi, ja avoimia työpaikkoja ilmoitetaankin vähemmän kuin Suomessa keskimäärin. Tilanne on entisestään huonontunut sitten vuoden 2010, jolloin Meuronen teki kyselynsä. Tämän opinnäytetyön kyselyn perusteella Saimian laskentatoimen tradenomien työllisyys olikin laskenut vuoden 2010 kyselyyn verrattuna, ja määräaikaisten työsuhteiden osuus oli kasvanut. Toisaalta kummallakaan kyselyllä ei tavoitettu suurta vastaajajoukkoa, joten mitään tuloksia ei voida yleistää.

Tämän opinnäytetyön osana tehdyn kyselyn tuloksia verrattiin aiempiin tutkimuksiin. Jatkotutkimuksena voitaisiin tehdä jälleen uusi kysely, jonka avulla seurattaisiin Saimiasta valmistuneiden tradenomien työllistymistä. Myös vertaus toisesta ammattikorkeakoulusta samalta alalta valmistuneisiin tradenomeihin tai samasta ammattikorkeakoulusta toisesta suuntautumisvaihtoehdosta valmistuneisiin tradenomeihin olisi mielenkiintoinen. Tällaiset tutkimukset auttaisivat varmasti opiskelupaikkaa tai -alaa päättävää hakijaa.

Kuviot

- Kuvio 1. Alemman ammattikorkeakoulututkinnon rakenne, s.11
- Kuvio 2. Ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli 2017, s.12
- Kuvio 3. Kolme tärkeintä harjoittelupaikan valintaan vaikuttavaa tekijää, s.31
- Kuvio 4. Harjoitteluista saatu korvaus, s.33
- Kuvio 5. Opinnäytetyön aiheen valintaan eniten vaikuttava tekijä, s.34
- Kuvio 6. Työllistymiskanavat valmistumisen jälkeiseen työpaikkaan, s.35
- Kuvio 7. Harjoittelun ja opinnäytetyön merkitys työllistymiseen, s.36
- Kuvio 8. Valmistumisen jälkeisen työpaikan valintaan vaikuttavat tekijät, s.37
- Kuvio 9. Valmistumisen jälkeisen ensimmäisen työpaikan palkkaus, s.39
- Kuvio 10. Ensimmäisen työn ja laskentatoimen tradenomikoulutuksen vastaavuus, s.40
- Kuvio 11. Ensimmäisen työn ja koulutuksen vastaavuus, s.40
- Kuvio 12. Työllistymisalueet valmistumisen jälkeen, s.41
- Kuvio 13. Paikkakunnan valintaan vaikuttavat tekijät, s.41
- Kuvio 14. Nykyinen palkkajakauma, s.44
- Kuvio 15. Uralla etenemisen mahdollisuus nykyisen koulutuksen avulla, s.47

Taulukot

- Taulukko 1. Laskentatoimen opiskelijoiden opintosuunnitelman rakenne, s.15
- Taulukko 2. Otos – tavoitetut havaintoyksiköt, s.28
- Taulukko 3. Vastaajien valmistumisvuodet aloitusvuosittain, s.30
- Taulukko 4. Ammattiharjoittelun ja tulevan alan vastaavuus, s.32
- Taulukko 5. Alan työkokemuksen ja kyselyn tekohetken tilanteen suhde, s.42
- Taulukko 6. Työpaikkojen lukumäärän ja tradenomikoulutusta vastaavien työpaikkojen suhde, s.43
- Taulukko 7. Palkkakehitys ensimmäisestä työpaikasta nykyiseen työhön, s.44
- Taulukko 8. Paikkakunnan vaihtovalmius, s.46
- Taulukko 9. Kiinnostus jatko-opintoihin ja uralla etenemisen mahdollisuus nykyisen koulutuksen avulla, s.48

Lähteet

AMKista uralle! 2016. <http://uraseurannat.wordpress.tamk.fi/category/amkista-uralle/> Luettu 21.8.2016

Ammattibarometri 2016. Työllistymisen näkymät eri ammateissa. <https://www.ammattibarometri.fi/kartta2.asp?vuosi=16i&ammattikoodi=3313&kieli=fi> Luettu 18.8.2016.

Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932.

Asetus ammattikorkeakouluista 18.12.2014/1129.

Asplund, R., Kauhanen, A. & Vanhala P. 2015 Ammattirakenteet murtuvat –Mihin työntekijät päätyvät ja miksi? Taloustieto Oy. Helsinki.

Eklund, K., Hyrkkänen, U. & Orelma, A. 2000 Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulun lyhyt historia. Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulun julkaisuja.

Etelä-Karjalan liitto 2017. Väestönmuutokset 2010 - 2015 Etelä-Karjala <http://www.ekarjala.fi/liitto/wp-content/uploads/2013/10/Vaestoanalyysi2010-2015.pdf> Luettu 12.3.2017

Eurostat 2016. Unemployment statistics. http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Unemployment_statistics#Further_Eurostat_information Luettu 18.8.2016

Hallikainen, M. 2016. Kutsu opinnäytetyönä tehtävään tutkimukseen. maarit.hallikainen@saimia.fi. 8.9.2016.

Heikkilä, T. 2005. Tilastollinen tutkimus. 5.-6.painos. Edita. Helsinki.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus 2010. Tiedotearkisto. Marraskuun 2010 työllisyyskatsaus. https://www.ely-keskus.fi/web/ely/tiedotearkisto/-/asset_publisher/7ROIM7O3Zwq2/content/marraskuun-2010-tyollisyyskatsaus;jsessionid=491C14A999AAE1445BB64F437AD4FEE3#.WMXNjfL0fXO Luettu 12.3.2017

Kaakkois-Suomen ELY-keskus 2014. Marraskuun työllisyyskatsaus 11/2014 http://www.ely-keskus.fi/documents/10191/2950036/ty%C3%B6llisyyskatsaus+11_14.pdf/fc03c46a-2a7e-4281-8ef9-e8ab8692055d Luettu 12.3.2017

Kaakkois-Suomen ELY-keskus 2016. Työllisyyskatsaus Kesäkuu 2016. <http://www.ely-keskus.fi/documents/10191/14645511/Kes%C3%A4kuun+2016+ty%C3%B6llisyyskatsaus/20a41589-7895-4f78-9f4e-92af648d4f38> Luettu 18.8.2016

Kangasharju, A., Kröger, O & Rauhanen, T. 2011. Talouden rakenteet 2011. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus. http://www.vatt.fi/file/vatt_publication_pdf/j59.pdf Luettu 18.8.2016

Kauranen T. & Tahvanainen O. 2005. Tradenomien työttömyys Etelä-Karjalassa. Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulun julkaisuja A29. Gummerus. Helsinki.

Lahden ammattikorkeakoulu 2017. Lahden kaupunginhallitus käsittelee LAMKin omistusjärjestelyjä. <http://www.lamk.fi/ajankohtaista/Sivut/Lahden-kaupunginhallitus-kasittelee-LAMKin-omistusjarjestelyja.aspx> Luettu 7.4.2017

Laki nuorisoasteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen kokeilusta 22.2.1991/391

Lappeenrannan teknillinen yliopisto LUT 2016. Saimaan ammattikorkeakoulu osaksi LUT-konsernia. http://www.lut.fi/uutiset/-/asset_publisher/h33vOeufOQWn/content/saimaan-ammattikorkeakoulu-osaksi-lut-konsernia Luettu 22.8.2016

Lappeenrannan teknillinen yliopisto LUT 2017. http://www.lut.fi/uutiset/-/asset_publisher/h33vOeufOQWn/content/lamk-n-siirtyminen-lut-konserniin-etenee Luettu 7.4.2017

Lehtonen, T. 2016. Tradenomit ja merkonomit työelämässä. http://www.ammatinetti.fi/artikkelit/detail/27_artikkeli;jsessionid=0644A87054 Luettu 18.8.2016

Meuronen, H-M. 2010. Laskentatoimen tradenomien sijoittuminen työelämään. Saimaan ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Liiketalouden koulutusohjelma.

Moilanen, N., Määttä, P. & Määttä, M. 2010. Tradenomien työllistyminen. Laurea-ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Liiketalouden koulutusohjelma.

Nieminen, J. 2016. Alueelliset kehitysnäkymät. http://www.temtoimialapalvelu.fi/files/2612/Final_Aluelliset_kehitysnakymat_kevat_2016.pdf Luettu 22.8.2016

Opetushallinnon tilastopalvelu 2016a. Opiskelijat ja tutkinnot. <https://vipunen.fi/fi-fi/amk/Sivut/Opiskelijat-ja-tutkinnot.aspx> luettu 27.5.2016

Opetushallinnon tilastopalvelu 2016b. Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen. <https://vipunen.fi/fi-fi/amk/Sivut/Tutkinnon-suorittaneiden-sijoittuminen.aspx> Luettu 22.5.2016

Opetushallinnon tilastopalvelu 2016c. Ammattikorkeakoulusta valmistuneiden työllistyminen. https://vipunen.fi/fi-fi/_layouts/15/xlviewer.aspx?id=/fi-fi/Raportit/Ammattikorkeakoulusta%20valmistuneiden%20ty%C3%B6llistyminen%20-%20koulutusala,%20p%C3%A4%C3%A4asiallinen%20toiminta.xlsb Luettu 18.8.2016

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016a. AMK-rahoitusmalli 2015. http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/hallinto_ohjaus_ja_rahoitus/Liitteet/amk_rahoitusmallimatriisi_2015.pdf Luettu 11.8.2016

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016b. Ammattikorkeakoulutus. http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/ammattikorkeakoulutus/opiskelu_ja_tutkinnot/?lang=fi luettu 25.5.2016

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017a. AMK-rahoitusmalli 2017. http://minedu.fi/documents/1410845/4392480/amk_rahoitusmalli_2017.pdf/8ad904eb-323b-47e9-878f-1dcaac9bb3ec Luettu 2.4.2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017b. Korkeakoulut, tiedelaitokset ja muut julkiset tutkimusorganisaatiot. <http://minedu.fi/korkeakoulut-ja-tiedelaitokset> Luettu 1.4.2017

Opintopolku 2016a. Opetushallitus. <https://opintopolku.fi/wp/fi/ammattikorkeakoulu/mita-amkssa-voi-opiskella/yhteiskuntatieteiden-liiketalouden-ja-hallinnon-ala/> luettu 27.5.2016

Opintopolku 2016b. Opetushallitus. <https://opintopolku.fi/wp/ammattikorkeakoulu/ammattikorkeakouluopintojen-rakenne/> Luettu 5.3.2017

Saimaan ammattikorkeakoulu 2016. LUT:n ja Saimaan amk:n hallitukset päättivät yhteisen kielikeskuksen perustamisesta. 17.11.2016. <https://www.saimia.fi/fi-FI/ajankohtaista/tiedotteet/790-lut-n-ja-saimaan-amk-n-hallitukset-paattivat-yhteisen-kielikeskuksen-perustamisesta> Luettu 1.4.2017

Saimaan ammattikorkeakoulu a. Yhteiskuntavastuuraportti 2009. http://www.saimia.fi/docs/julkaisut/raportit/yhteiskuntavastuuraportti_2009.pdf Luettu 15.8.2016

Saimaan ammattikorkeakoulu b. Esittely. <http://www.saimia.fi/fi-FI/esittely> Luettu 22.5.2016

Saimaan ammattikorkeakoulu c. Harjoittelu liiketalouden koulutusohjelmissa. http://www.saimia.fi/docs/opiskelu/harjoittelu/harjoitteluohje_lita.pdf luettu 9.8.2016

Saimaan ammattikorkeakoulu d. Harjoitteluraportin kirjoitusohje. Liiketalouden koulutusala. http://www.saimia.fi/docs/opiskelu/harjoittelu/raportointiohje_lita.pdf Luettu 22.8.2016

Saimaan ammattikorkeakoulu e. Opinnäytetyö. <http://www.saimia.fi/fi-FI/opiskelu/info/opinnaytetyo> luettu 9.8.2016

Saimaan ammattikorkeakoulu f. Ryhmän opetussuunnitelma. Liiketalouden koulutus. https://ops.saimia.fi/opsnet/disp/fi/ops_KoulOh-jOps/tab/tab/sea?ryhma_id=19528974&koulohj_id=18406460&val-kiel=fi&stack=push luettu 26.5.2016

Saimaan ammattikorkeakoulu 2017. Yhteiskuntavastuuraportti 2016.

Suomen Pankki 2016. Suomen talouden ennuste. Euro & talous 3/2016. 9.6.2016. <http://www.eurojatalous.fi/fi/2016/3/suomi-on-palaamassa-kasvuralle/> Luettu 17.8.2016

The World Bank 2017. GDP. <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?end=2015&start=2005&view=chart> Luettu 12.3.2017

Tilastokeskus 2007. AMK-tutkinto vetoaa työmarkkinoilla - suuri osa tradenomeista työntekijäammateissa. http://www.stat.fi/artikkelit/2007/art_2007-06-01_004.html?s=0#4 Luettu 17.8.2016

Tilastokeskus 2016. Huhtikuun työttömyysaste oli 9,8 prosenttia. Työvoimatutkimus. http://tilastokeskus.fi/til/tyti/2016//04/tyti_2016_04_2016-05-24_tie_001_fi.html luettu 26.5.2016

Tilastokeskus a. Käsitteet ja määritelmät. <http://www.stat.fi/meta/kas/index.html?T> Luettu 17.8.2016

Tilastokeskus b. Tilastojen ABC. http://tilastokoulu.stat.fi/verkko-koulu_v2.xql?page_type=esim&course_id=tkoulu_tlkt&lesson_id=5&subject_id=5&example_id=3 Luettu 18.8.2016

Tradenomiliitto TRAL 2011. Vastavalmistuneiden tradenomien sitoutuminen organisaatioon. http://www.tral.fi/site/assets/files/1197/vastavalm_sitoutuminen.pdf luettu 26.5.2016

Tradenomiliitto TRAL 2015. Jäsentutkimus 2015. Tradenomiliitto TRAL ry. http://www.tral.fi/site/assets/files/1197/tral-jasentutkimus2015_webversion.pdf Luettu 26.5.2016

Tradenomiliitto TRAL 2016. Palkkasuosituksset <http://www.tral.fi/palvelut-ja-edut/ura-ja-koulutuspalvelut/palkkaneuvonta/palkkasuosituksset/> luettu 11.8.2016

Tradenomiliitto TRAL Työllisyystilanne. <http://www.tral.fi/tietoa-tradenomeista/tyollisyystilanne/> Luettu 25.5.2016

United Nations 2016. World Economic Situation and Prospects 2016. http://www.un.org/en/development/desa/policy/wesp/wesp_current/2016wesp_update.pdf Luettu 20.8.2016

United Nations 2017. World Economic Situation and Prospects 2017. https://www.un.org/development/desa/dpad/wp-content/uploads/sites/45/publication/2017wesp_full_en.pdf Luettu 12.3.2017

Valtioneuvoston kanslia ja Tilastokeskus 2016a. BKT asukasta kohti. <http://www.findikaattori.fi/fi/2> Luettu 27.5.2016

Valtioneuvoston kanslia ja Tilastokeskus 2016b. Julkinen velka ja alijäämä. <http://www.findikaattori.fi/fi/44> Luettu 27.5.2016

Valtioneuvoston kanslia ja Tilastokeskus 2016c. Osa-aikaiset ja määräaikaiset työsuhteet. <http://www.findikaattori.fi/fi/53> Luettu 17.8.2016

Valtioneuvoston kanslia ja Tilastokeskus 2016d. Työttömyysaste <http://www.findikaattori.fi/fi/34> Luettu 18.8.2016

Valtioneuvoston kanslia ja Tilastokeskus 2017a. Taloudellinen kasvu (BKT) <http://www.findikaattori.fi/fi/3> Luettu 12.3.2017

Valtioneuvoston kanslia ja Tilastokeskus 2017b. Palkkojen kehitys. <http://www.findikaattori.fi/fi/13> Luettu 12.3.2017

Valtiovarainministeriö 2016. Taloudellinen katsaus Kesä 2016. <http://vm.fi/dms-portlet/document/0/435382> Luettu 18.8.2016

Vattulainen, T. 2015 Näillä korkeasti koulutettujen aloilla työttömyys kasvaa. Helsingin Sanomat. 17.8.2015 <http://www.hs.fi/ura/a1439778944278> Luettu 25.5.2016

YLE 21.3.2017. Lahdesta tulossa todellinen yliopistokaupunki – valtuusto hyväksyi korkeakoulujen yhdistymisen. <http://yle.fi/uutiset/3-9521115> Luettu 7.4.2017

Zacheus, T. 2009. Työelämäyhteydet ammattikorkeakouluissa 2008. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu. Kokkola.

Öhman, P. 2009. Ammattikorkeakoulu tarjosi toisen väylän korkeakoulututkintoon. Etusivu. <http://www.minedu.fi/etusivu/arkisto/2009/0511/amk.html?lang=fi> luettu 11.8.2016

SAATE

14.6.2016

Otsikko: Kutsu tutkimukseen

Hei!

Teen opinnäytetyötä Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneiden laskentatoimen tradenomien työllistymisestä. Alla on linkki laatimaani kyselyyn. Toivoisin, että sinulla olisi noin 10-15 minuuttia aikaa vastata siihen. Työn onnistumisen kannalta olisi tärkeää, että mahdollisimman moni vastaisi.

<https://www.webropolsurveys.com/S/AB69339174BC83F0.par>

Kyselyyn vastataan anonyymisti. Mikäli haluat osallistua vastaajien kesken arvottavaan 30 euron S-ryhmän lahjakortin arvontaan, voit kyselyn lopuksi jättää yhteystietosi. Jos olet kiinnostunut kyselyn tuloksista, laitathan minulle sähköpostia alla olevaan osoitteeseen.

Vastausaikaa on 30.6.2016 saakka.

Kiitos avusta ja hyvää kesää!

Sanna Juurijoki

Saimaan ammattikorkeakoulun opiskelija, laskentatoimi

MUISTUTUSVIESTIT

21.6.2016

Otsikko: Muistutus: Kutsu opinnäytetyönä tehtävään tutkimukseen.

Hei!

Sait jokin aika sitten sähköpostiisi alla olevan kutsun tutkimukseen. Toivoisin, että osallistuisit siihen mahdollisimman pian, ellet ole vielä vastannut. Opinnäytetyön onnistumisen kannalta olisi tärkeää, että mahdollisimman moni vastaisi. Kiitos osallistumisestasi!

Ystävällisin terveisin,

Sanna Juurijoki

28.6.2016

Otsikko: Muistutus: Kutsu opinnäytetyönä tehtävään tutkimukseen.

Hei!

Ellet ole vielä vastannut alla olevaan kyselyyn, ehdit osallistumaan kahden päivän aikana. Jokainen vastaus on opinnäytetyön onnistumisen kannalta hyvin tärkeä. Kyselyyn liittyvän arvonnän voittajaan otetaan yhteyttä heinäkuun aikana.

Kiitos paljon osallistumisestasi ja hyvää kesää!

Ystävällisin terveisin,

Sanna Juurijoki

Kysely Saimaan ammattikorkeakoulusta valmistuneille laskentatoimen tradenomeille

TAUSTATIEDOT

1. Sukupuoli *

- Nainen
 Mies

2. Syntymävuosi (xxxx) *

4 merkkiä jäljellä

3. Tradenomitutkintoa edeltävä korkein tutkinto *

4. Koska aloitit tradenomiopintosi? *

5. Minä vuonna valmistuit? *

6. Olitko *

- päiväopiskelija ilta-/monimuoto-opiskelija?

7. Mikä on nykyinen asuinpaikkakuntasi? *

8. Oliko sinulla aiempaa työkokemusta alalta ennen opintojen aloittamista? *

- Ei
 Kyllä, paljonko?

HARJOITTELUT

9. Mitkä tekijät vaikuttivat eniten harjoittelupaikkojen valintaan opiskelujesi aikana?

Valitse **kolme** tärkeintä. *

- Kiinnostus yritystä kohtaan
- Kiinnostus tehtävää kohtaan
- Palkkaus
- Koulun suositus
- Aiempi työkokemus samasta paikasta
- Yleinen työllisyystilanne
- Työllistämistoimet
- Perusharjoittelun suorittaminen aiemmalla työkokemuksella (monimuoto-opiskelijat)
- Jo voimassa oleva työsuhde yritykseen
- Joku muu, mikä?

Perusharjoittelu

10. Miten hyvin harjoittelusi mielestäsi vastasi tulevaa alaasi? *

	1	2	3	4	5	
Erittäin huonosti	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin hyvin

11. Mikä oli työnimikkeesi perusharjoittelun aikana?
Kuvaile lisäksi lyhyesti työtehtäviäsi harjoittelun aikana. *

12. Maksettiinko sinulle korvausta harjoittelusta? *

- Palkallinen harjoittelu
- Pienempi harjoittelukorvaus
- Palkaton harjoittelu

Ammattiharjoittelu

13. Miten hyvin ammattiharjoittelu mielestäsi vastasi tulevaa alaasi? *

	1	2	3	4	5	
Erittäin huonosti	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin hyvin

14. Mikä oli työnimikkeesi ammattiharjoittelun aikana?
Kuvaile lisäksi lyhyesti työtehtäviäsi. *

15. Maksettiinko sinulle korvausta ammattiharjoittelusta? *

- Palkallinen

- Pienempi harjoittelukorvaus
- Palkaton harjoittelu

16. Selkeyttivätkö (perus- ja ammatti)harjoittelut omia tulevaisuudensuunnitelmiasi? *

	1	2	3	4	5	
Ei lainkaan	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin paljon

OPINNÄYTETYÖ

**17. Mistä aiheesta teit opinnäytetyösi?
(Opinnäytetyön laskentatoimen aihealue, esim. kirjanpito) ***

18. Mikä seuraavista vaikutti eniten aiheen valintaan? *

- Saatu toimeksianto - ehdotus yritykseltä itseltään
- Oma kiinnostus aiheeseen
- Oma aktiivinen toimeksiannon etsiminen
- Aihe saatiin koululta
- Jokin muu, mikä?

19. Teitkö opinnäytetyösi toimeksiannosta? *

- Kyllä
- Ei

20. Oliko paikka sama, jonne olit aiemmin tehnyt jomman kumman koulutukseen liittyvistä työharjoitteluista? *

- Kyllä
- Ei

TILANNE VALMISTUMISEN JÄLKEEN

**21. Kuinka pian työllistyit valmistumisen jälkeen?
Valitse parhaiten tilannettasi kuvaava vaihtoehto. ***

- Työllistyin jo ennen valmistumista
- Heti valmistumisen jälkeen
- Olin työttömänä jonkin aikaa. Kauanko?
- En ole työllistynyt vielä

22. Kuinka paljon koet harjoitteluilla olleen merkitystä työllistymiseesi valmistumisen jälkeen? *

- Ei lainkaan merkitystä 1 2 3 4 5 Erittäin suuri merkitys
-

23. Kuinka paljon koet opinnäytetyön aiheella olleen merkitystä työllistymiseesi valmistumisen jälkeen? *

- Ei lainkaan merkitystä 1 2 3 4 5 Erittäin paljon merkitystä
-

24. Mitä kautta työllistyt ensimmäiseen työpaikkaasi valmistumisen jälkeen? Valitse parhaiten tilannettasi kuvaava vaihtoehto. *

- Opinnäytetyöpaikka
- Aikaisempi harjoittelupaikka
- Henkilökohtaiset suhteet
- Avoimeksi ilmoitettu työpaikka
- Avoin hakemus sinua kiinnostavaan yritykseen
- Palkattoman harjoittelun / työllistämistoimen avulla
- AMK:n kautta
- TE-toimiston kautta
- Jotain muuta kautta, mitä?

25. Mikä seuraavista vaikutti eniten ensimmäisen työpaikkasi valintaan? *

- Oma kiinnostus yritystä kohtaan
- Oma kiinnostus tehtävää kohtaan
- Palkkaus
- Kolmannen osapuolen suositus
- Yleinen työllisyystilanne
- Sijainti
- Jokin muu, mikä?

26. Mikä on / oli työnimikkeesi ensimmäisessä työpaikassasi? Kuvaile lisäksi lyhyesti asemaasi ja tehtäviäsi yrityksessä. *

27. Paljonko ansaitsit ensimmäisessä työssäsi valmistumisen jälkeen? (Bruttopalkka) *

- Alle 1500
- 1500-1999
- 2000-2499
- 2500-2999
- 3000-3499

- 3500-3999
- Yli 4000

28. Kuinka hyvin ensimmäinen työsi mielestäsi vastasi laskentatoimen suuntautumisen tradenomikoulutusta? *

	1	2	3	4	5	
Erittäin huonosti	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin hyvin

29. Kuinka hyvin työtehtäviesi vaatimustaso mielestäsi vastasi koulutustasi? *

	1	2	3	4	5	
Erittäin huonosti	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin hyvin

30. Onko / oliko ensimmäinen valmistumisen jälkeinen työsuhteesi? *

- määräaikainen
- toistaiseksi voimassaoleva?

31. Mikä on / oli ensimmäinen työskentelypaikkakuntasi valmistumisen jälkeen? *

32. Miten päädyit juuri tälle paikkakunnalle?

Voit valita korkeintaan **kaksi** sinulle parhaita vaihtoehtoa. *

- Hain työtä juuri tältä paikkakunnalta
- Tällä paikkakunnalla oli kiinnostavin työ
- Paikkakunta on vanha kotipaikkakunta
- Lappeenrannan seudulta ei löytynyt koulutusta vastaavaa työtä
- Puoliso asui paikkakunnalla
- Joku muu syy, mikä?

NYKYINEN TILANNE

33. Oletko tällä hetkellä? *

- työssä
- työtön
- opiskelija
- perhevapaalla
- joku muu, mikä?

34. Kuinka monessa työpaikassa olet ollut valmistumisesi jälkeen? *

35. Kuinka moni näistä on ollut tradenomikoulutustasi vastaava? *

0 ▾

36. Mikä on tämänhetkinen / viimeisin työnimikkeesi?
Kuvaa lyhyesti myös työtehtäviäsi. *

37. Paljonko ansaitset tällä hetkellä / ansaitsit viimeisimmässä työssäsi? *

- Alle 1500
- 1500-1999
- 2000-2499
- 2500-2999
- 3000-3499
- 3500-3999
- Yli 4000

38. Onko nykyinen / viimeisin työsuhteesi *

- määräaikainen
- toistaiseksi voimassaoleva?

39. Kuinka hyvin nykyinen / viimeisin työsi mielestäsi vastaa laskentatoimen suuntautumisvaihtoehdon tradenomikoulutusta? *

	1	2	3	4	5	
Erittäin huonosti	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin hyvin

40. Kuinka hyvin työtehtäviesi vaatimustaso mielestäsi vastaa koulutustasi? *

	1	2	3	4	5	
Erittäin huonosti	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin hyvin

41. Oletko tyytyväinen nykyiseen työhösi? *

	1	2	3	4	5	
Erittäin tyytymätön	☐	☐	☐	☐	☐	Erittäin tyytyväinen

42. Mitä toiveita sinulla on urakehityksestäsi?

43. Kuinka todennäköisesti olisit valmis vaihtamaan paikkakuntaa työllistyäksesi tai edetäksesi uralla? *

En lainkaan todennäköisesti 1 2 3 4 5 Erittäin todennäköisesti

YRITTÄJYYS

44. Toimitko, tai oletko valmistumisesi jälkeen toiminut yrittäjänä? *

- Kyllä
 Ei

45. Missä vaiheessa teit päätöksen yrittäjyydestä ja mitkä syyt johtivat siihen? *

46. Kuinka paljon koet saaneesi tukea yrittäjyyteen tradenomiopinnoissasi? *

En lainkaan 1 2 3 4 5 Sain paljon tukea

JATKO-OPINNOT

47. Oletko opiskellut lisää tradenomiksi valmistumisen jälkeen, tai opiskeletko tällä hetkellä? *

- Kyllä
 Ei

48. Mitä alaa opiskelit? *

49. Opintojen koulutustaso? *

- AMK
 YAMK
 Yliopisto
 Täydennyskoulutus / lisäkoulutus
 Joku muu, mikä?

50. Opiskelupaikkakuntasi? *

51. Ellet ole opiskellut, onko sinulla kiinnostusta jatkokoulutukseen? *

Ei lainkaan 1 2 3 4 5 Erittäin paljon

52. Olisitko kiinnostunut opiskelemaan samaa vai toista alaa? *

- Samaa alaa
- Toista alaa
- En osaa sanoa vielä

53. Mikä koulutustaso tällä hetkellä olisi kiinnostavin? *

- AMK
- YAMK
- Yliopisto
- Täydennyskoulutus /
lisäkoulutus
- Joku muu

54. Kuinka hyvin nykyinen koulutuksesi mielestäsi mahdollistaa uralla etenemisen? *

Erittäin huonosti 1 2 3 4 5 Erittäin hyvin

Kiitos osallistumisestasi kyselyyn!

55. Jätäthän yhteystietosi, jos haluat osallistua vastaajien kesken arvottavaan 30 euron S-ryhmän lahjakortin arvontaan. Voit jättää kentät tyhjäksi, ellet halua osallistua arvontaan.

Etunimi

Sukunimi

Sähköposti

100% valmiina

